

ek

Miniszter-
látogatást

Sanoff bolgár mi-
tett Hitler kan-
báró birodalmi
gában fogadta a
A látogatás be-
kereste Schmidt
minisztert, Göring
és Goebbels pro-

Szertanács
kij beutazás
rését

erikába utazik
biztos

lapok jelentésef
szertanács foglal-
s engedély iránti
lapontra helyze-
n.

és szert a fran-
megállapította,
ban a IV. Inter-
al foglalkozott s
andafüzeteket is,
átározott beavat-
szág belpolitiká-
ról népbiztos ki-
Trotzkij Dél-
Európában ügy-
ely befogadja őt.
Trotzkij a feb-
idején saját dek-
ervezte. Trotzkij
kritikus február-
jelent meg. Az
t alaposan le-
minisztérium hi-
amely szerint
munista ligája-
példányban je.

lepleztek
hamisító

Az amerikai
szétágazó
lepleztek le,
bül felszerelt
pénzhamisító
dótt s a rend-
tint eddig már
llár értékű ha-
forgalomba a
és amerikai
mesak hamis
nagy mennyi
gyeket és sport
pójegyeket is.
karát letartoz-
ozásba az eur-
is bekapcsol.

ban, Sanfran-
orniai Santana
nyékén kedden
éreztek. A la-
kült a szabad-
adban töltötte,
ól eddig még

tő akvizitort

De hogy élni
az új, gazda-
jobb és igá-
Ebermayer
világszen-
kiállításban,
fej mindenütt,
je a Kosmos

Lapkiadó: 51.
on L. Pop 18.

Taxa postala
plátite in num.
No. 224713-929.

Szerkesztőség
és kiadóhiva-
tal: Cluj, Str.
Baron L. Pop

11. Telefon: 3-77. Előfizetési árak:
Havonta 110, negyedévre 320, fél-
évre 600, egészévre 1200 lei. Kül-
földre: Havonta 2, negyedévre 6
félévre 12, egészévre 20 dollar. Hír-
detések díjazásában szerint. Az „UJ
KELET” az erdélyi és bánás-
ssídság egyetlen napilapja. C-
keink utánnomását csak a
rás megjelölésével engedjük.

UJ KELET

ZSIDÓPOLITIKAINAPILAP

Bérmentetlen
leveleket nem
fogadunk el.
Készítők
megőrzését és visszakiadását nem
vállaljuk. Főszerkesztő dr. Martos
Ernő. Felelős szerkesztő Jámbo
Ferenc. Bukaresti szerkesztő Há-
szegi Ernő, Str. Matei Millo 1

Vasárnap, 1934 április 22.

5694. ÉV IJAR 7. XVII. ÉV 90 SZÁM

Voronoff és a liberálisok

Sokat írnak a fővárosi lapok Voronoff dr.-ról. A szabadelvű „Dimineața”, a liberális „Universul”, a gheorghista „Miscarea”, stb. egyaránt nagy jelentőséget tulajdonítanak annak, hogy Voronoff Bukarestben van.

Rossz nyelvek Voronoff látogatását szoros összefüggésbe hozzák azokkal a hírekkel, amelyek a két liberális párt közeli egyesüléséről szólnak.

Két párt. Az egyik fiatal, a másik öreg. Egy családból, egy törzsből származik mind a kettő. Pártprogram és ideológia tekintetében nincs sok különbség közöttük. Csak a taktika más.

Más, mert — az egyik fiatal és a másik öreg.

Eddig számtalan kísérletet tettek mind két részről abban az irányban, hogy a két testvérpártot kibékítsék és helyreállítsák az egységet a két ág között.

Maga az uralkodó is közbelépett és igyekezett közvetíteni.

Nem sikerült.

Duca tragikus halála után azt hitték — na most, végre meg lesz a béke.

Nem lett meg.

Az ifjú liberálisok mentek a maguk útján, az öregek szintén.

Most aztán újra sokat beszélnek arról, hogy mégis találkoznak és kibékülnek.

S ezt akkor mondják, amikor Voronoff dr. van Bukarestben.

Különös.

Ugy látszik, már csak Voronoff segíthet a két liberális párt nehezen vajdó problémáján.

Két párt. Az egyik fiatal, a másik öreg.

Ahhoz, hogy kiegyenlítődjenek, az egyiket meg kell fiatalítani.

A rossz nyelvek szerint Voronoff dr. találkozott Bratianu Dinuval, akivel „hosszasan elbeszélgetett”.

Nem lenne különös, ha ezután csak ugyan megtörténne az egyesülés.

Fegyveres pacifizmus

Minden józanul gondolkodó, tisztességes ember meg van győződve arról, hogy Németország mai kormánya háborút akar.

Ezzel szemben arról is meg vagyunk győződve, hogy Franciaország egész népe, jobb és baloldali politikusai békét akarnak.

Azok, akik őszinte pacifisták, akik a béke őszinte hívei, semmi esetre sem örvendeznek azon, hogy Franciaország, legkomolyabb békeszándéka mellett is, fegyverkezik, illetőleg fenn akarja tartani mai fegyverkezési szintjét.

És mégis Franciaországnak kell igazat adni akkor, amikor a jelenlegi konstelláció között nem akar leszerelni, még kevésbé akarja azt, hogy Németországnak megadják a fegyverkezési egyenjóságot.

Franciaországnak kell igazat adni azért, mert az ő kezében a fegyveres hatalom ezidőszert a fegyveres pacifizmust, tehát a béke védelmét jelenti, míg Németország kezében, mint az a világháborúban is történt, a fegyver a teuton imperializmus, a porosz militarizmus elnyomó rendszerének eszközét jelenti.

Ha Németországban a demokrácia, főleg pedig egy békeszándéktól áthatott weimari kormány volna uralmon, akkor Franciaország makacsságát, melyet a maga fegyverkezési szintjét védelmezi, minden pacifista és az egész európai, békét óhajtó közvélemény elítélné.

Ma azonban, amikor a teuton barbárság az egész világ békéjét, az egész európai civilizációt veszélyezteti, Franciaországot nem lehet és nem szabad megfosztani attól a lehetőségtől, hogy a fenyegető német agresszivitással szemben a maga védelmét biztosítsa.

Tagadhatatlan, hogy ez a konstelláció, az a fegyveres pacifizmus semmiesetre sem az ideális pacifista elképzelések szerint való.

Komoly béke-atmoszféra kialakítása

Maniu vallomása a tisztí összeesküvés bűnperében

„En Precup alezredest nemzeti szempontból kifogástalan embernek ismerem, akit nem tartok képesnek, hogy összeesküvést szójjon az uralkodó ellen”

Vaida kijelenti, hogy Precup alezredesért nem lehet Erdélyt felelőssé tenni

Cluj, április 21. A bukaresti lapok, különösen az Universul azt a körülményt, hogy Precup ezredes és az összeesküvés vádolt többi tisztiek is erdélyi származásúak, arra használja fel, hogy bizonyos hangulatot keltsen általaiban az erdélyiek ellen.

A Patria ebből az alkalomból megszólaltatta Vaida Sándor volt miniszterelnököt, aki igen érdekes nyilatkozatot tett erről a kérdéssel. Mindenekelőtt megállapítja Vaida nyilatkozatában, hogy Precup nem normális, hanem alighanem paranojas pszichopata.

— Precup alezredes — mondja Vaida nyilatkozatában — kormányom alatt állandóan megfigyelés alatt volt. A rendelet az volt, hogyha tevékenységéből átesapna a tettek terére, tartóztassák azonnal le. Minden uccasarkon, minden kávéházban állandóan a diktatúráról beszéltek és hogy mit tudna ő cselekedni az ország érdekében. De egyáltalában nem lehetett komolyan venni őt. Rendkívül megrendült a vádirat elolvasása. Felháborodásomon kívül szégyenkeztem is amiatt, hogy egy erdélyi ember agyában ilyen bűnös merénylet fogantott meg. De minthogy Sturta árulásáért nem lehetett felelőssé tenni az egész régi királyságot, éppen úgy Precup tettéért nem felelhetnek sem fellebbvalói, sem Erdély.

Megkezdődtek a tanu kihallgatások

Bucuresti, április 21. A komplett ma délelőtti tárgyalásán a vád több tanuját kihallgatták ki.

Elsőnek Luca ezredes kerül sorra, akitől az elnök megkérdi, hogy miért jött a fővárosba husvét éjjelén.

Luca: Precup alezredes hívott, akitől mint informáltak, Tárnava-Mare megye prefektusi állását kellett volna megkapjam.

Elnök: Tudta, hogy Precup összeesküvést tervez?

Tanu: Fogalmam sem volt az összeesküvők terveiről.

Horia Precup tanu kijelenti, hogy ismeri Precup alezredest anélkül, hogy rokona lenne. Többször látogatást tett nála, de nem összeesküvés célból, hanem különböző tanácsok kikérése miatt, egyszer pedig egy orvos címe felől tudakozódott nála.

Elnök: Miért szállt meg a Boulevard hotelben?

Tanu: Mindig ebben a szállóban laktam, mikor Bukarestbe jöttem.

csak akkor volna elképzelhető Európában, sőt az egész világon, ha minden egyes nemzet abban látná a maga biztonságát, hogy hadseregének létszámát a minimumra redukálja le és különböző szankciók életbeléptetésével lehetetlené teszi az egyes renitens államok támadó szándékait.

Erről azonban mindaddig nem lehet szó, amíg Németországban Hitlerék vannak uralmon, amíg a nemzeti szocializmus metelyét nem sikerül kijertani a megkölyösödött eszűcselék és a köspolgári tömegek agyából.

A leszerelési konferencia nyilvánvalóan csődöt mondott.

Azután Nicolea Precup mérnököt hallgatják ki, aki elmondja, hogy távoli rokona ugyan az alezredesnek, de nem volt belekeverve a komplotba.

Elnök: Akkor mit kerestett Bucurestiben husvét előtt?

Tanu: Katonai szituációm elrendezése végett jöttem.

Elnök: Nem tudta, hogy a hatóságok nem dolgoznak a-nagyhét utolsó napjain?

A tanu kijelenti, hogy nem volt tudomása erről.

Neaogie hadnagy következik, aki azt vallja, hogy azért jött Bukarestbe, mert levelet kapott Precup alezredestől és a parancsnak engedelmesskedett.

Elnök: Mit kerestett abban az utcában, hol Nicoara őrnagy lakik?

Tanu: Csak véletlenül sétáltam arra a pötekén, de nem voltam nála.

Nicolea hadnagy rokona Precupnak és ezem nem tesz esküt vallomására. Azon kérdéses éjjel, mikor összegyűjtet volt Precupnál, az 12-kor eltávozott hazulról, hogy hova, azt a tanu nem tudja.

Eufrosina Fruzá, Precup eselédlnyája az elnök kérdésére elmondja, hogy egy akatáskát vitt Nicoara őrnagy lakására. Beismeri az elnök kérdésére azt is, hogy asszonya kísérte el, de nem ment be a lakásba, hanem az előszobában maradt. Asszonya utasítására felvitt a padlásra egy csomagot is — ismeri be.

A védelem megkérdi, hogy mikor történt ez, mire a eselédlny kijelenti, hogy a házkutatás után. Panaszkodik még, hogy a sziguranéan rosszul bántak vele.

Báleanu Gheorghe tesz lényegtelen valomást az április 6-i összegyűvételről, majd Siancu kapitány kerül sorra, 15 éve ismeri Precupot. Elmondja, hogy 6-án éjszaka a Domnita Bálasa templomban volt.

Elnök: Hallott Precup ezredes és társai hazafias akciójáról?

Siancu: Igen!

Elnök: Tudott arról, hogy a király ellen irányul?

Tanu: Nem! Ha tudtam volna, lelöttem volna, épp úgy, mint Tischler Mórral tettem!

Maniu vallomása Precup alezredeséről

A délutáni tárgyaláson Maniu Gyula kihallgatására került a sor. A tárgyalóterem zsúfolásig megtelt közönséggel, állt, amikor Maniu Gyula a bíróság elé állott, hogy megtegye tanuvallomását.

(Folytatás a 8-ik oldalon).

Ha ez a csőd normális viszonyok között következett volna be, úgy hosszú évtizedekre megpecsételte volna Európa békéjének sorsát.

A jelen viszonyok között azonban ez a csőd bizonyos fokig inkább előnyt, mint hátrányt jelent.

A mai Németországot nemcsak erkölcsileg, nemcsak gazdaságilag kell elszigetelni, hanem meg kell mutatni vezetőinek, hogy az európai lelkiismeret és haladás szelleme még él s ha kell, fegyveres erővel is gátat tud szabni a német militarizmus alattomos és vérengző szándékainak.

VILÁG TÜKRÉ

A mai német „szellemi” élet

A németországi kiadók és könyvkereskedők egymástán hallatják kétségbeesztő szavukat. Azok az emberek, akik ma a gazdasági és társadalmi élet magasságain állanak és akiknek pénzüik is van, nem olvasnak, hanem egzeciroztatnak. Emberek viszont, akik szívesen olvasnának, azok vagy a koncentrációs táborokban és börtönökben ülnek, vagy nincsen pénzüik. Különben is a sok gyatraság, ami ma nyomtatásban megjelenik, az ég felé meresztené minden hajszálukat. Lassanként már a „gleichschaltolt” lapok is megértik ezt. A „Literarische Welt” és a „Neue Literatur” után most egy másik újság, amely Stuttgartban jelenik meg „Literatur” címmel cikket közöl arról a demoralizáltságról, ami a mai német könyvkiadás és könyvkereskedeleme terén tapasztalható. A cikkben olvassuk a következőket:

„Minden írásnak és kiadásnak első feltétele: az ember, aki olvas. Meg kell állapítani, hogy ez a feltétel ma hiányzik. Ezért nincs kiadói vállalkozás és ezért nincs írói munkásság.”

Ezeknek a szaklapoknak a hangjából ki lehet érezni azt, amit nem irhatnak meg. Hogy tudniillik abban az esetben, ha Németországban a maglyára dobott, indexre tett és eltiltott könyveket olvashatnák az emberek, megint fellendülne a könyvpiar. Ezt azonban nem szabad megmondani, mert a barba birodalom léte és nemléte függ a szellemi termékektől.

Az oranienburgi koncentrációs tábor rémségeit — mint azt az Uj Kelet is megírta — Gerhard Seger volt reichsrathi képviselő egy könyvben leplezte. Válaszul erre a könyvre az oranienburgi tábor parancsnoka, Schäfer válaszolt. Válaszában fölötte jellemző dolgokat mond el a mai Németország szellemi életéről. Ezeket írja:

„Nyolcszáz katona tartózkodik ma a táborban. Ezt a telepet „szakszerűen” és a kívánalmaknak megfelelő módon ki kellett építeni. Legfontosabb a táborparancsnok irodahelyisége, mert itt futnak össze a szálak és ide helyezték el a muzeumot, amely önmagában véve is látványosság. Nézzük csak meg a muzeum könyvtárát. Idehelyezték Clara Zetkin elkobzott könyvtárát, amely eddig Oranienburg közepében volt egy proletár otthonban elhelyezve. Érdekes ez a könyvgyűjtemény azért is, mert élénken mutatja ennek a borzalmas asszonynak szellemi fejlődését. Még fiának, Maxim Zetkinnek a doktori oklevele is megkeült, amit bátran sorolhatunk a történelmi dokumentumok közé.”

A Berliner Börsenzeitung a napokban terjedelmes cikkben foglalkozott a német birodalom kérdésével és megállapítja, hogy Németországban bojkottálják a marxista és progresszív könyveket. Viszont ugyanugy bojkott alatt áll Hollandiában a kampókeresztes irodalom. Ehelyett szívesen olvasnak Hollandiában azokat a könyveket, amiket az emigrált írók írtak az utóbbi hónapok során. Franciaországban és Angliában a németül olvasó emberek szívesen veszik a leginkább Amsterdamban kiadott műveket.

Amsterdam egyébként centruma az emigrációs német birodalomnak. Három kiadóeg: Querido, Van Kampen

és Albert de Lange nagystílusú dolgozik a Németországból menekült szerzők könyveinek kiadásán és terjesztésén. Ezek a kiadványok kiszorították ugyszólván teljesen a mai Németországban előállított könyveket.

Ausztriában a könyvek fölött a népművelődési osztály miniszteri referense dönt. A referens mellé a kormány egy bizottságot rendelt ki, amely azonban nem sokat törődik ezekkel az ügyekkel. Eddig a referens hatvan könyv árusításának a betiltására tett javaslatot, azon a címen, hogy a „szégyenirodalom” ki kell pusztítani Ausztriából. A „szégyenirodalom” termekei közé sorozták: Arthur Schnitzler, Jacob Wassermann, Franz Werfel, Stefan Zweig, Lion Feuchtwanger és Max Brod könyveit. Egyelőre ezek a művek hivatalosan még nincsenek kitiltva. Sorsuk a kormányzat stabilitásától függ. Ha a mai reakciók maradnak uralkodón, akkor a nagynevű németzsidó írók könyveinek is megvan a peesételve Ausztriában a sorsuk.

Angliában a helyzet a lehető legkedvezőbb. Itt már előkelő irodalmi szalonokban megállapodás történt arra, hogy az elmenekült német írók könyveit le fogják angolra fordítani és terjeszteni fogják nemcsak az anyaországban, hanem a kolóniákon és mindenütt, ahol angolul beszélnek. Felhívást boesátottak ki, amely alatt ilyen neveket látunk: H. G. Wells, Lady Oxford, Wickham Steed, Louis Golding, Haldane professzor és mások.

A film terén is különös a helyzet. Németországban már csak azokat a filmeket vetítik, amelyek a kampóskereszt propaganda céljait szolgálják. Holott elvárható, hogy ma, amikor már teljesen biztonságban érzi magát a kampóskereszt kurzus, adjanak olyan filmeket is, amik nemcsak a propagandára vannak beállítva. Betiltották Merlene Dietrich „Énekek éneke” című filmjét, továbbá „A férfiak egy nőért” című képet, amelyben a zsidó Max Baer, Sehmeling ellenfele játsza a főszerepet. A tilalomnak közvetlen üzleti következménye, hogy a Fox és Universal amerikai filmgyárak európai képviselőit áthelyezte Berlinből Párizsba. Hasonlóképpen távozni kényszerül Berlinből a Metro Goldwyn Mayer mert nem bírja a propagandaugyi minisztérium szekaturáit.

Az „Énekek énekét” tudvalevőleg azért tiltották be, mert a filmben egy német tiszt elesébit egy leányt. Ez roppant fáj Goebbels urnak, aki a német tisztben az emberi ideák legmagasabb típusát akarja megvalósulva látni.

Marlene Dietrich a németországi téli segélyakció javára annakidején 500 dollárt adományozott. A művésznő egy Párizsban kiadott levelében azt írja, hogy megbánta ezt a gesztust, mert tudja, hogy nem a szegények javát szolgálta vele, hanem olyanokét, akik erre nem érdemesek.

Vadnai — Márkus Alfréd — Békeffi zenés komédiája a

Tisztelt Ház!

Biller Irénnel, Rádával, Kabosai, Gózonnal, Székely Lujzával, Kováts Terussal és Z. Molnárral a főszerepekben példátlan sikert arat a budapesti

Magyar Színházban

Színrekerül minden este és vasárnap délután új, mérsékelt helyárral. Jegypénztári telefon: 33-8-33.

SELECT MOZGO

Főhercegnő fikárja

a szezon egyik legjobb operettje, főszerepekben:

Liane Haid és Willy Forsi

Hétfői kezdettel:

Asszony a milliókkal

szenzációs kalandfilm, mely Svájc legszebb vidékein játszódik le, Főszerepekben:

Brigitte Helm

Tavaszi Erec Jisraélben

Írta: C. Z. Krötzel (Jeruzsálem)

Jeruzsálem nyolcszáz méternyi magasságban fekszik a tenger színe fölött és ezért mondják a telaviviek, hogy mi jeruzsálemiek, nyolcszáz méternyi magasságban élünk az „építés” fölött. Igaz, hogy alaposan le kell szállnunk a magasságból a tengerparthoz. És az is igaz, hogy egyetlen utat nem ismerünk oly jól az országban, mint azt, amely Jeruzsálemtől a tengerpartra vezet le.

A zsidó autóbussz ezen az úton úgy néz ki, mint egy berlini előváros villa mosa vagy autóbussa: az emberek ülnek és olvasnak benne. Ismernek minden kanyarulatot, minden keresztutat, minden emelkedést. Ha valaki megcsodál minden szamarat, minden tevé és arabot, rögtön tudja: ez egy új jövevény. Vannak emberek, akik már be vannak állítva arra, hogy a Jeruzsálem utáni fehérháznál elalusszanak és pontosan a Tel-Aviv előtti „Maspero Freres” cigarettagyárnál ébrednek fel.

A peszach előtti napokon senki sem aludt, senki sem olvasott a jeruzsálem-telavivi országuton. Az ut ugyszólván teljesen megváltozott. Csoda történt: tavasz van.

Judea hegyeinek körvonalaí kiírók multak és a kópuzsza felhészürke színjátékát a zöld ezer árnyalata váltotta fel.

Van az utnak egy pontja, ahonnan a hegyek csúcsai között ellát a szem egészen a tengerig és tekintetével vé gígsímogathatja az egész tengerparti síkságot. Az egész egy nagy zöld terület, amelyből faluk és városok fénylenek ki. Senki sem mulasztja el most ezt a pillantást, még az sem, aki tiz esztendeje ismeri már. Mert Palesztina tavaszi esodája csak néhány hétig tart, tulajdonképpen csak néhány napig. A nap tüze egyre forróbb lesz, nyomban a kivirágzás után magával hozza az érést — és azután magasba sziv minden levelet és minden nedvet.

Tel-Avivban van egy ember, aki arra a esodálatos gondolatra ébredt egy szép napon, hogy a kereskedelmi negyed kellős közepén egy kaktuszkeretet fog ültetni. A kaktusz kitünően terem Palesztinában és nagy dívatnak örvend. Sok napra van szüksége és ebből bőven kap Palesztinában. A kaktuszültetvényes éppen egy árnyékos helyet keresett ki magának, miután ott eukaliptuszfák állnak. E kaktuszok ezért megfagynak és nem akarnak nőni. Az ember erre a következő javaslattal állt elő: az eukaliptusz-fákat ki kell vágni. Energikus „Nem!” volt a válasza. Mert ezek a fák szentek Erec Jisraélben.

A palesztinai fák a fenyejtő eltekintve, mind arisztokraták és szilhouettje éles vonalakban és összetéveszthetetlen módon emelkedik ki a horizont előtt. Alig vannak itt erdők a szónak északeurópai értelmében. Vannak azonban kitünő fák. Ciprusok, melyek úgy lengenek, mint isten angyalai a paradísom kapujában. Olajfák, nagy ezüstös koronával, mint amelyet Lear király viselt. Eukaliptuszóriások, melyek a svéd hegyekre emlékeztetnek. Hatalmas tölgyfák, messze nyuló nagy ágaikkal.

Most virágznak a mandulák, az alma és szilvafák. A nap esodája azonban a fügefá.

A fügefá az egyetlen Palesztina fái között, mely télen leveti ruháját. Síváran állnak sorban és ha nagy a sor, az egész környéket beárnyékozzák vézna, szürkés-kék külsejükkel. Hogy a fügefák ezekben a napokban szoktak kivirágzni, azt tudtam. Most azonban egyszerre hajtották ki virágaikat és gyümöleseit is. Ha közelebb lépünk a fákhoz, a nappal szemben, esodás színjátékban látjuk a kis virágokat és az apró gyümölesezemeket.

Tel-Avivban „Hamsin” van. Sivatagi szél. Végigseper a városban és elüzi a tenger felé áramló hűvös levegőt. Ha „hamsin” van Tel-Avivban, akkor még hangosabbak, még idegesebbek, ennek az ideges városnak a lakói. Most azonban valósággal felüdüti az embereket a hamsin. Nem fáradnak ki éjszakára,

A finom ruhák tisztítója, ruhafestésnek mestere CZINK Cluj

Egy karrier története

Ciolan képviselő interpellációja Stelian Constantinescu professzor különös pályafutásáról

Bucuresti-Bukarest, április 21. A kamara tegnapi ülésén Ciolan képviselő nem mindennapi interpellációval fordult a munkügyi miniszterhez. Az interpelláció egy még a mai viszonyok között is szokatlan karrier keletkezésének a titkait árulja el.

— Szebenmegyében — hangzott az interpelláció — a vöröstoronyi tudógondozó intézetben igazgatóként működik Stelian Constantinescu, aki valamikor segédtanár volt egy középiskolában, de onnan eltávolították, mert nem tudta igazolni, hogy tanári diplomája van. Ennekellenére háborítatlanul használta tovább a professzori címet. Plagizált könyvek szerzőjeként szerepelt, zavaros tevékenységet fejtett ki Belényesben, ahol a felesége igazgató volt, ő pedig az iskola anyagi ügyeit intézte. Elkergették Csernovitzból, ahol a leányiskola internátusának növényekéi körül forgolódott. És ez az ember csalással és a közegészségügyi minisztérium jóhiszeműségének kijátszásával a vöröstoronyi tudógondozóintézet igazgatója lett.

Amikor állomáshelyére megérkezett, egyetlen koffer volt a vagyona és nem volt a zsebében tíz lej, hogy kifizesse a esolnakost, aki átvitte az Olton. Ma

Epekövétől megszabadulhat!

Epeköbántalmakban szenvedők ezrei küldődnek a gyötörő fájdalomban, mert Prof. dr. Páter epeköelleni teáját nem ismerik. Viszont sok ezer ember köszönheti ezen kiváló gyógyteának teljes gyógyulását, mert bizalommal volt annak használatára. Prof. dr. Páter epeköelleni teájának meg van az a tüneményes hatása, hogy az epekövet feloldja, gyötör és nyomasztó fájdalom nélkül válik ki az epekö és az epehólyag tisztulását idézi elő. Ezen tea használata nem nehéz és nem körülményes. Minden epeköbántalomban szenvedőnek használni kell ezt a természetes gyógyszert, de legalább is kísérletet kell tennie, hogy áldásos hatását megismerje. Prof. dr. Páter epeköelleni tea a megyeszékhelyek legtöbb gyógyszerárában és drogériájában azonnali kapható, ahol nem lenne, ott a gyógyszerész kifejezett kívánságára az eredeti csomagolású teát néhány napon belül megszerzi. Minden eredeti csomagolon a felálló törvényileg védett fényképe és aláírása látható. **Levelezőlap útján a tea „Csillag” gyógyszerár Brasov, Hosszú-utca 5. szám.**

esupa frissesség uralja a várost. A pusztai szél ugyanis pazar narancsillatot hoz magával az ültetvényekről és betölti vele az egész várost. Ritka illat ez. Sűrű, nehéz, szinte narkotikus. Mint a pince levegője, melyben erős, ismeretlen óborokkal töltött, nagy hordók állanak.

A virágzó narancsok illata ez. A fákon még nagy, aranyalmák csingenek, mellettük azonban már fehér virágok virítanak. Az egész országot betölti az illatuk...

A finom ruhák tisztítója, ruhafestésnek mestere CZINK Cluj

Egy karrier története

Ciolan képviselő interpellációja Stelian Constantinescu professzor különös pályafutásáról

egy autót mondhat a magáénak, amely 300.000 lejért ér, 200 ezer lej értékű könyvtárat rendezett be magának és 120 ezer lejért bebutorozkodott.

Az utóbbi két esztendőben tanácsadójává volt Joantzesu miniszternek, aki a minisztériumban vezérigazgatói rangra emelte. Vezérigazgatói minőségében megmaradt a gondozó intézet igazgatójának is és így hatalmas összegek fordultak meg a kezén és milliókat használ fel saját céljaira. Azok a parasztok, és kereskedők, akik az intézetnek fát, élelmiszereket és egyéb cikkeket szállítottak, valamennyien azt állítják, hogy az áru értékének magasabb összegekről szóló nyugtákat követelték és kapott tőlük.

Interpellációját Ciolan képviselő azzal fejezte be, hogy a szebenmegyei falvak lakossága fel van háborodva a garázdálkodás láttára és türelmetlenül várja a megtorló szankciókat.

Budapesti Nemzetközi Vásárra jövők látogassák meg

Fränkel orthodox kóser legmodernebb éttermét

Károly király ut 3/a. Dohány utca sarkán. Telefon: 37-2-57. Sófoki fürdő, telepi pensiójába előjegyzéseket már elfogad.

Király Színház

BUDAPEST.

Minden este 8 és vasárnap d. u. 4 órakor KÁLMAN IMRE diadalmos operettje:

AZ ÖRDÖGLOVAS

Az idei színházi évad legnagyobb sikere.

Az ő

Bucuresti, vasgárdista, mostre polit, ugyanabban

A Malmáiscórkordonok A Precup-féllására csak belépő jegyet

A második gyalóterem v esőnd van. Si

Féltelenek, hatalmas. Néhány altis a karján. Egy tek ellenőrző-nőki asztalon megjegyzé delectik ann, maznak, hogy dőnthettékvül egész tör, volvereknek, vereknek, sor egy kilogram nástra készen és a gyújtóra ilyen történyt ahhoz, hogy Malmaison ka

Hozzák má tisztet esendő mivel hátráb esendőrk kísé kor a vádlott rancsnokság é tömeg kövekk köptek s az volt szükség, visszaszorítsák A vádlottak lalják el a vá alig két héttel gárdista por

Az első pa coara őrnagy lalnak helyet, előtt gömbölyi meit sötét kar totti hangon, d kozik Nicoara. Mesarosu kapit ségbeesés: leh görnyedve ül de a többi vá törtek, hiába f hogy látszatos tarsaiba. Egész gen, ez a Kol karriert megf Kifogástalan é nyakkendője fé szinte eltorzul

A tárgyalót van. Hotinea ügyész, a legn ben. Suttogva a vádlottak sul lámokat szór fé hogy annál kin

Szeres

„Ez igen ez előad Ez siker!

Tekin

Az összeesküvők a vádlottak padján

Bucuresti, április 21. A grivici és a vasgárdista tárgyalás után a harmadik mostre politikai per zajlik le ezidén. ugyanabban a tárgyalási teremben.

A Malmaison kaszányá ismét erős esen dörkordonok zárják el a külvilágtól. A Precup-féle összeesküvés per tárgyalására csak kis számu közönség kapott belépő jegyet.

A második emeleten, ahol a nagy tárgyalóterem van a nagy tolongás ellenére esőnd van. Sívár, nyomott az atmoszféra.

Félfilene: tiszték, irnokok jönnek, mennek, hatalmas iratesomókkal megrakódva. Néhány altiszt a corpus delectiket hozza a karján. Egy egész arzenál. Műszaki tiszték ellenőrzése mellett helyezik el az elnöki asztalon, a feszület mögött. Valaki megjegyzi közeliinkben, hogy a corpus delectik annyi robbanó anyagot tartalmaznak, hogy az egész fővárost romba dönthették volna. A rohamgránátokon kívül egész tömege a zöld rakétáknak, revolvereknek, bombáknak és egyéb fegyvereknek, sorakozik föl az asztalon. Az egy kilogramos dinamittöltények robbanásra készen állanak csupán a kanóca és a gyújtóra volna még szükség. Egy ilyen töltényről azt mondják, elég volna ahhoz, hogy levegőbe röpitse az egész Malmaison kaszányát.

ben, mert a katonai uniformist becsülettel kell megmenteni.

Kilenc órákor vonul be a tárgyalóterembe a hadbírósg. Mindenki föláll. A vádlottak feszes vigyázban, mereven néznek szembe bírálkkal. Majd ismét visszaesnek azelőtti megtört állapotukba.

Az elnök megrázza a csengőt, a hallgatóságon hideg borzongás fut végig.

Az ablakok nyitva vannak. Kintről a kezdődő nyár meleg napsugara iradnak be a fasztó, nyomott atmoszférájú tárgyalóterembe. Az elnök tábornok-bírónak mintha nehezére esne kiejteni az első szót, amellyel megnyissa ezt a tárgyalást:

— A hadbírósg tagjai leteszik az esküt... Mindenki föláll. Corniciu tábornok ráhelyezve a feszületre jobbát, hangosan olvassa az előtte levő eskü szövegét: „Esküszöm... és utána a többi bírák is. Majd a vádlottakhoz fordul:

— Precup Victor alezredes?!
— Jelen!
— Kora?
— 46 év!
— Hol teljesített szolgálatot?...

A közönség visszafojtott lélegzettel figyelve a tárgyalás minden mozzanatára. S

A fogak üdítő fürdője: a dus habzásu KALODONT!

A dusan habzó KALODONT-fogkrém alapon kímossa a fogakat és szájureget, eltávolítja a veszélyes baktériumokat és ételmérgeket. Tehát: reggel és este — KALODONT!

A HABZÓ FOGKRÉM.

a tárgyalás nehézkesen zajlik; a a tompa, monoton szavak mögött pattanásig feszülnek az idegek...

(h. e.)

Budapesti Nemzetközi Vásár

május 4-14.

50%-os utazási kedvezmény április 28-tól május 22-ig a vásárigazolvány felmutatása ellenében.

Valósággal tudományos munkát folytattak Popoviciu képviselő gyilkosai, mielőtt rablóbandát alakítottak

A három autodidakta-bandita hónapokon keresztül tanult célbalóni és tervrajzot készíteni

Bucuresti, április 21. (Az Uj Kelet tud.) Popoviciu képviselő kiskoru gyilkosainak az ügyében az igazságszolgáltatás fórumok előtt folyik a vizsgálat, mely már eddig is szenzációs eredményekre jutott. Részletesen megállapította a vizsgálóbíró hogy milyen előkészületeket tettek a fiatal bűnözők, mielőtt rablóbandába tömörültek volna, hogy valósággal tudományos felkészültséggel kezdhessenek hozzá új mesterségükhöz. Tudvalevő, hogy a fiatal bűnözők, mielőtt rablóbandába tömörítésével kezdtek meg működésüket. Szerencsés véletlen folytán a Boulevardul Carolon nem sikerült a rajtaütés, de husvétkor, amikor egy másik zavaros eszű és kétéltű eléletű emberekől álló csoport gránátokkal akarta megostromolni a Boulevard Hotel és a Domnita Balasa templomot, fiatal kollégái kiszemelték maguknak egy safet. Az üzlet Grigoriu volt.

Răscanu, a tejaru fiatal gyerek bevallotta, hogy míg szülei nem tartózkodtak otthon, lövőgyakorlatokat folytatott. A pincében rajzolt ki magának céllövő táblát, koncentrikus körökkel és zárt ablakok mögött, hogy senki ne hallja. Készült a rablóvezéri pályára két bűntársával együtt. De sok golyóra volt szüksége, hogy a gyakorlatokat folytathassa. Talált azonban egy kötelességet nem ismerő Klinger nevű fegyverkovácsot, aki annyi golyót szerzett neki, amennyit csak akart. A Răscanu család már hat hónappal

előtt észrevette, hogy Nellunak „rossz szokásai” vannak. Egyébként is Răscanu nem tanult és a legutóbbi bizonyítványosztásnál egy tárgyalástól bukott meg mint elölöző. A család abban látta a hibát, hogy a fiu rossz társaságba keveredett és ezektől vett példát. Ezért a gyereket Turnu Severinbe vitték, ott iratták be a liceumba, hogy teljesen izolálva maradjon. Édesapja minden eszközt igénybe vett, hogy rossz hajlamu fiát megjavítsa, de nagy áldozatokra nem volt képes, mert kis jövedelme van. Kénytelen volt hát visszahozni Bukarestbe. Alig tette be azonban a fiu a lábát a Gheorghe Lazăr intézetbe, már meg is szervezte a háromtagu sötét társaságot.

A három fiatalember komoly előtanulmányokat folytatott és az iskolában tanult praktikus dolgokat összeegyeztették a terveikhez szükséges tudnivalókat. Megtanultak például tervet rajzolni. Mielőtt egy házba bejutottak volna,

szabályos tervrajzot készítettek arról tanulmányozták kijáratát, bejáratát, a pince és a padlás elhelyezését, az ablakok nagyságát és formáját, stb. Megállapították, hogy ezeket a terveket a tettesek egyikénél már hat hónappal ezelőtt megtalálták és ekkor, küldték Răscanun Turnu Severinbe. Akkor pedig még nem is sejtették, hogy ezek a készülődések komolyak lehetnek. Az egészet gyerekjátéknak hitték.

A nyomozás első napjaiban nőt kerestek a dolog hátterében, mint ahogy minden felnőtt által elkövetett bűntény mögött több-kevesebb bizonyossággal nő, vagy akár abnormális szexualitás áll. A nyomozás kutatott ebben az irányban, de sehol nem találta meg a „nőt”. Dinescu és Răscanu szomszédok voltak. Így magyarázható a két gyermek közötti barátság, akik közül az egyik hetedikes, a másik hatodikos volt. A két cinkos között olyan meleg és intim barátkozás folyt, hogy egyik nem tudott a másik nélkül élni. Egy akaruk volt, mely a rossz felé irányította őket.

— Életemet adtam volna Péterért — mondja Răscanu.

Hova lett a töltőtöl?

Ismeretes, hogy a kiskoru banditák három ceruzát és egy töltőtöllet joptak el. A három ceruzát a diákok elosztották hárman egymás között és iskolai leckéket írtak velük. A töltőtöllet nem találták sehol. Erről kiderült, hogy Dinescu eladta egy diáknak az evangélikus iskolából, 300 lejért. A diák természetesen nem tudta, hogy a töltőtollon egy ember élete szárad.

Popoviciu a vizsgálóbíró előtt

Popoviciu, a meggyilkolt képviselő özvegye megjelent Nicolescu Bolintin vizsgálóbíró előtt és felvilágosításokat adott a gyilkosság részleteiről. A szerencsétlen asszony, aki szemtanúja volt a borzalmas bűnténynek, nagy feltűnést keltett az ügyészség folyosóján. Általános részvét nyilvánul meg az asszony iránt, akik a bűntény után a pletyka is kikezdett. Nem lehet tudni, honnan támadt az a gyanu, hogy Popoviciu ölte meg a férjét a végetes éjszakán.

de ezt a feltevést szeltemben-hosszában kolportáltak és növelte a gyanut, hogy az özvegy likvidálta bukaresti vagyonát és Csernovciba költözött. A fiatalkoru gyilkosok leleplezése a sokat szenvedett asszonyt is rehabilitálta. Popoviciu, mint magánvádló, ügyvédje útján részt akar venni a tárgyaláson és lej erkölcsi kártérítést kér, hogy fellebbezési joggal élhessen az ítélettel szemben.

Pest szenzációja!!

ROTT,

SALAMON és STEINHARDT

együttes fellépte a

KOMÉDIÁBAN

Jókai tér 10. Telefon 18-0-20.

1-2-3 pengős helyárak.

Hozzák már a vádlottakat is. A nyolc tisztet esendőtisztet fogják közre, a vala mivel hátrább jövő civileket szuronyos esendőrök kísérik. Azt beszélük, hogy amikor a vádlottak elhagyták a esendőparancsnokság épületét, az uccán összegyűlt tömeg kövekkel dobálta meg őket, rájuk köptek s az őrség erőlyes közbelépésére volt szükség, hogy a feldühödött népet visszaszorítsák.

A vádlottak sápadtan, megtörtén foglalták el a vádlottak padjait, amelyeket alig két héttel ezelőtt foglaltak el a vasgárdista pór vádlottai.

Az első padban Precup alezredes Nicoara őrnagy és Plesariu kapitány foglaltak helyet. Precup beretválatlan. Ezelőtt gömbölyü arca kissé megnyult, szeméit sötét karikák szántják alá. Visszafojtott hangon, de láthatólag hevesen vitatkozik Nicoara őrnaggyal. A mögöttük ülő Mesarusu kapitány szeméből a végső kétségbeesés lehet kiolvasni. Mélyen megörnyvedve ül mellette Dordea hadnagy, de a többi vádlottak sem kevésbé megtörték, hiába fordul néha hátra Precup, hogy látszatos önuralmával lelket öntsön tartsába. Egészen hátul ül Fericeanu Eugen, ez a Kolozsvárról elkerült és szép karriert megfutott pénzügyi tisztviselő. Kifogástalan elegánciával öltözött, fekete nyakkendője felett falfehérré sápadt arca szinte eltörzsl a kétségbeeséstől.

A tárgyalóteremben szokatlan esőnd van. Hotineanu alezredes, a katonai ügyész, a legnyugodtabb ebben a teremben. Suttogva beszélget az újságírókkal a vádlottak súlyos helyzetéről. Szeme vilámlókat szór feléjük, amikor arról beszél, hogy annál kiméletlenebb lesz velük szem

Szeressen kedves

„Ez igen: ez operett, ez előadás. Ez siker!”

A budapesti közönség és a sajtó egyhangú véleménye.

F. városi

Operett

Színház

Tekintse meg a

Biró női divatház kirakatait

SPORT

**Vasárnap:
Juventus—Romania**

Hétfőn: Haggibbor Avram Iancu és KAC—KMSC

Cluj-Kolozsvár, április 21. (Az Uj Kelet tud.) Kolozsvár kétnapos futballprogramján a legnagyobb érdeklődés a vasárnapi Juventus—Romania nemzeti bajnoki mérkőzés iránt nyilvánul meg. A két együttes az alábbi felállításban játszik: Juventus: Laky, Vogl—Petrescu, Brandabura—Constantinescu—Palmer, Căriaropol—Dobó—Major I.—Zănescu—Figaro.

A Romania valószínű összeállítását a következők: Chendreanu, Doci—Felecan, Farkas—Criza—Muresan, Bindáz—Căborzan—Pop—Felecan II.—Capusan.

A mérkőzés délután fél 5 órakor kezdődik és azt Pálfi aradi bíró vezeti.

Hétfőn a Haggibbor fiatalokból álló csapat újabb erőpróba elé lesz állítva. kerületi bajnokság során az Avram Iancu együttesével veszi fel a versenyt. Utána a KAC játszik bajnoki mérkőzést a KMSC-vel.

Milyen mérkőzések vannak még hátra a nemzeti bajnokságban

Cluj-Kolozsvár, április 21. (Az Uj Kelet tud.) Nehéz volna jóslásokba bocsátkozni a most folyó nemzeti bajnoki küzdelem kimenetelére. A későn kezdődött szezon miatt a mérkőzések elmaradtak, ellenben annál nagyobb intenzitással folytatódnak a jelenben. A nemzeti bajnokság mai fordulóját is beleértve, a következő mérkőzések kerülnek még eldöntésre:

A. csoportban:

- Crisana: Venus, Tricolor, AMTE, CFR, Brasovia és Kinizsi.
- Venus: Crisana, Universitatea és CFR.
- Universitatea: Venus, Tricolor, AMTE, CFR, Brasovia és Kinizsi.
- Kinizsi: Crisana, Universitatea, Tricolor, AMTE, CFR és Brasovia.
- AMTE: Crisana, Universitatea, CFR, Brasovia és Kinizsi.
- CFR: Crisana, Universitatea, Venus, Tricolor, AMTE és Kinizsi.
- Tricolor: Crisana, Universitatea, CFR és Kinizsi.
- Brasovia: Crisana, Universitatea, AMTE és Kinizsi.

B. csoportban:

- Unirea-Tricolor: Ripensia, NAC, Juventus és Gloria CFR.
  - Ripensia: NAC, Unirea-Tricolor, Juventus, Gloria CFR és Romania.
  - Juventus: Ripensia, NAC, Unirea-Tricolor, Gloria CFR, Romania és Mures.
  - Gloria CFR: Ripensia, NAC, Unirea-Tricolor, Juventus, Romania és Soimii.
  - Romania: Ripensia, Juventus, Gloria CFR, Mures és Soimii.
  - Mures: NAC, Juventus, Romania.
  - Soimii: NAC, Gloria CFR és Romania.
- A ma eldöntésre kerülő mérkőzések mindenesetre már kiháttással lesznek a bajnoki lista kialakulására.

Kabos Endre Európa-bajnok vezeti a mai nemzetközi vivóversenyt

Cluj-Kolozsvár, április 21. (Az Uj Kelet tud.) A mai nemzetközi vivóverseny külön attrakciója, hogy a zsűri elnöki tisztjét nem kisebb személyiség, mint a kardvívás Európa-bajnoka, Kabos Endre tölti be. Az érdekes verseny este fél 9 órakor kezdődik az unitárius gimnázium tornatermében.

Sporthírek

Haggibbor futóverseny a sporttelepen. A Haggibbor Sportegyesület április 29-én délelőtt 11 órakor a városi sporttelepen háromezer méteres propagandafutóversenyt rendez. A versenyről, valamint a nevezési feltételekről bővebb információt az Aréna sportszaküzletben adnak. Piata Unirii 5.

A Jugoszlávia—Romania világbajnoki selejtező mérkőzésre eddig elővételben 20.000 jegy kelt el. A mérkőzést közös megegyezés alapján a belga Langenus vezeti.

BUZIAS GYÓGYFÜRDŐ (Román Nauheim)

páratlan szénsavas rádióaktív sós-savas forrásvizekkel.

Biztos gyógyhatás: sziv

és vérkeringési zavaroknál, szervi, elhízásos, érelmeszesedés, vesebaj, vérszegénység, izomesuz, hólyaghurut és kimerüléssel idegesség esetén.

Női betegség

a változások zavarok, fertőző betegségek, mérgezők nyomán fellépett megfajok (Tabes, etc.) eseteiben a legjobb eredménnyel.

Természetes szénsavas sós-savas fürdők, ivókurák, szakszerű orvosi kezelés.

Kitűnő konyha, elsőrendű szállodák

Détás penziók, mérsékelt árakkal. Uj, modern uszoda, napfényes stranddal.

Fürdőidény: máj. 15-től okt. 1-ig

Prospektust, felvilágosítást szívesen küld Muschong Buzási Gyógyfürdő RT. Fürdőigazgatóság BUIAS (Banat).

A magyar csapatokat Romániából kitűnő rendelkezés visszavonása érdekében a labdarúgószövetség megette a lépéseket. Az ügyben Tilea dr. jár el a belügyminisztériumban. Egyébként a Romániából Budapestre érkező Kispeszt vezetősége — mint a magyar sportlapok írják — 11 lekötött mérkőzésüknek elmaradása miatt kártérítési igényvel lépnek fel — a FIFA-n keresztül — Románia ellen.

Autókar-kirándulás a Románia—Jugoszlávia világbajnoki mérkőzésre Bukarestbe. Egy kolozsvári sportférfiakból álló társaság autókar-kirándulás keretében vesz részt a román válogatott első világbajnoki erőprójában. Minthogy azonban az autón 24 kényelmes ülőhely van s

ezeknek csak egyrésze van lefoglalva, az utazásra érdeklődőket szívesen látnak. Az autókár indul szombaton reggel fél 8 órakor a Román Opera elől a következő utiránnyal: Torda—Brassó—Predeal—Szinaja—Ploesti—Bukarest. Az utazás a legbelső fontosabb helységek meglátogatásával lesz összekötve, így Brassóban, Szinajában egy-egy félóra körúta a városban. Visszaindulás Bukarestből május 1-én reggel 7 órakor ugyanazon vonalon. Erkező Kolozsvárra este 10 óra körül. Jelentkezni (vasárnap és hétfőn is) szerdán este 6 óráig a Biró gyógyszerárban lehet. Teljes részvételi díj 430 lej.

A Bajkán teniszkupa versenyei április 25—május 1 között lesznek Athénben.

KÖZGAZDASÁG

Mit tartalmaz az új lakbérleti törvény?

Milyen aktákat kell benyújtani a háztulajdonosok a pénzügyigazgatóságokhoz?

Cluj, április 21. A hivatalos lap április hetedik számában megjelent a háztulajdonosok és bérlők közötti viszony törvényének a módosítása. Az ötödik paragrafus intézkedéseinek alapján a háztulajdonosok a rendelet megjelenésétől számított negyven napon belül (1934 május 17-ig) be kell jelenteni a pénzügyminisztériumnál az illető város adóhivatalain keresztül, ingatlanuknak jelenlegi állását és az összeget, amit az állam 1932—33-ban azokért az ingatlanokért kapott, melynek bérbeadás szerződését meghosszabbították. A háztulajdonosok kötelesek ezt a bejelentést összes jogaik elvesztésének terhe alatt 40 napon belül megtenni. A bejelentéshez csatolni kell a bírósági végzést is, amely a bérbeadási szerződést meghosszabbította.

A pénzügyminisztérium a rendelet megjelenésével egyidejűleg bejelentette azt is, hogy az állam nem egyenlítőli ki csak az olyan állami hivatalnokok és nyugdíjasok házbérlőit, akik az állam bérlői, de a pénzügyminisztérium semmi esetre sem rendez a kasszányak és egyéb helyiségek hátraleköt.

A fent jelzett 40 nap alatt a háztulajdonosok a következő aktákat kell letétbe helyezni az illető hivataloknál:

1. A végrehajtó testületnek a törvény által megállapított időn belül kiadásított jegyzékét.
2. Másolatot az 1931. évi bírósági határozatról (a jegyzőség által törvé-

nyesítve).

Az eredeti aktákon kívül az 1935—36. évi költségvetés megkönnyítésére az aktáknak egy-egy nem törvényesített másolatát is be kell nyújtani.

Ezeket az intézkedéseket különben a pénzügyigazgatóság fahagaszokou keresztül is tudomására hozza a háztulajdonosoknak.

A háztulajdonosok által május tizenhataladikán benyújtandó jegyzékeket táblázatba fogják csoportosítani. A táblázatnak a következő rubrikái lesznek: sorszám, családi és keresztnév, uca és házszám, a bérlők családi és keresztnéve és száma.

Amennyiben egy háztulajdonosnak több ingatlanja is van, melynek mind egyikében lakók vannak, úgy ez összegkeket egységesen jegyzi be.

Az aktákat aztán dossziókba rakják és folyó év július elsejéig előterjesztik.

Gyermekruha és kabát modellek

nagy választékban

Székely Jenő cégnél

Budapest, IV. Petőfi Sándor uca 9.

Budapest átfutó sikere!!!

Mamuci!

Papuci!

Babuci!

Kamaraszínház

Paulay Ede uca. Olcsó helyérek

Tőzsde

Cluj, április 21. Buza 76—77 kg. 400—410, tengeri 215—220.
Galati, április 21. Buza 76—77 kg. 370, árpa 58—59 kg. 140, zab 43—44 kg. 175, rozs 70 kg. 200 uttengeri 120—130, ótengeri 170.

Külföldi gabonátőzsdék

Csikágó, április 20. Buza máj. 74.75—75.00, júl. 75.00—75.00, szept. 76.25—76.37, tengeri máj. 43.25, júl. 45.87, szeptember 47.87, zab máj. 26.87, júl. 27.50, szeptember 55.

Winnipeg április 20. Buza máj. 64.37, júl. 65.25, okt. 67, árpa máj. 34.50, júl. 35.50, okt. 37.25.

Pénzpiac

Bukaresti tőzsde, Zürich 23.30—32.70, Berlin 39.40—40.40, Newyork 99.—109, London 511—521, Párizs 6.58, és fél—6.63 háromnegyed, Milánó 8.50—8.70, Prága 4.13 Bécs 3.85, Osló 26.50, Amszterdam 67.45—68.10, Brüsszel 23.35—23.60, Belgrád 2.25—2.50, Varsó 19.—19.25, Madrid 13.80, Budapest 9.24, Stockholm 27, Konstantinápoly 80.25, Athén 1.05, Kopenhága 23.50.

Zürichi tőzsde, Buc. 3.08 Amszterdam 209 10, london 15.83, Berlin 121.55, Newyork 3.08 Párizs 20.38, Milánó 26.25, Belgrád 7.00, Bécs 73.30, Prága 12.84, Varsó 58.32 és fél.

Helyet az ifjuságnak

— Bemutató a Magyar Színházban —

A Váradról hazaérkezett magyar színházról a Pesten hosszú szériákat elterít Fodor—Lakatos szatárával nyitotta meg a tavaszi szezont telt ház előtt. Helyet az ifjuságnak!

Lényege a második felvonásban domborodik ki, egy igazgatósági értekezleten, ahol Boronkay György, a darab főhőse, hosszú beszédet vág ki arról hogy az ifjuság lendületével — hó rukk! — minden szociális bajt meglehétne előzni, ha az óvatos öregek nem zárnák trezörökbe a pénzt, ha a fanébe pusztulnának mindazok, akiknek nincs még rettegő vádjuk. Csakhogy a minden oldalról körülbástyázottak vénaaszonyos félelmükben nem mernek — vállalkozni. Enyit merész kedik deklamálni a harminckétéves bankdoktor, aki soha nem dolgozott, de már csuszlik a nincstelenség örvénye felé. Szép beszéd (bizonyára a tehetséges Lakatos publicisztikai remeke), de éppolyan tartózkodó, mint amilyenek a mai pénzesek. A két szerző óvakodott nagyon „kmondani azt, ami van”. Istenem, ezt Lasalle hirdette valamikor régen, amikor még a zsidók is megmondhatták szabadon a véleményüket.

Ma már Zilahy is, akinek ipszilonja van, csak hangfogóval dolgozik. Mit lehet követelni tehát két szerzőtől, akik bölcsőjük mellett Abrahám ósapánk trügyébe köteleztek? Szatírát írtak régi karikatúristák receptje szerint, torztoros jellemekkel és képtelen témával. De a darab tetszett, mert tengelyében egy kedves szelhámos áll, aki ezenfelül azért is szimpatikus, mert munkanélküli. A munkanélküliség komoly megoldására azonban még csak utalás sem történik a darabban. Ehelyett kacagató helyzetkomikum, friss és az eseményt felfelé fejlesztő dialógusok, fűszerek kicsi szentimentalizmus és pár szociális ízü ki szólas fejedtetji, hogy a darab címe problémát ír.

Ez a cím: Hó rukk! — jobban talált volna a témához.

A főszerepeket Tompa Bélának, Kovács Györgynek és Tompa Sándornak osztották ki. A bankelnököt, egy imbecill mágnást Tompa Béla játszotta. Ennek a művészek legfőbb erőssége a gvengeelméjü nagyurak megrajzolása. Most, hogy övé volt az egész est, alaposan kiaknáta torzító képességeit. Sokat improvizált és sok nyíltszíni tapsot kapott. Kovács György játszotta a szelhámost, nagyon elegánsan, a legkritikusabb helyzetekben is fagyos lélekjelenléttel és az elszántak fölényével. Tompa Pufi, a pedáns banktitkár adta kacagatóan és jóúien, Stefanidesz Illi egy banktisztviselőt és Erényi Böske egy baroneszt, akitott, Lelkiismeretes, jó játékos produktak. Kisebbszerepeket kitünően játszották Balázs Samu, Réthelyi Ödön, Forgács Sándor, Mészáros Béla és Hetényi Elemér.

A darab a kolozsvári közönségnek is tetszett. Valószínű tehát, hogy sokáig műsoron marad. (sz. i.)

Le és Roll

Leysia, apr — Nézzem lett az titán ságban kuszó jának ablaka be burkolldzött.

—Látja? A sek és dolgoz egy másik világa. Leysia teg tudók fa egy-két évig látog. Vagy s

A kupeban a kerekék ny denki hallga tegek. De sen ezek a szava havas hegyhá esuesok esillo ben, fekete for alján és a val telen reménys szet szinte gic lehet szavakka

A villanyom tovább. Feltün dülő terraszai vagyunk, nag rajta: Leysin

A Chamossa d'or, Tour d'A völgyben 1450 Leysin Village, sin-Fedey, a b sin-Fedeyben h hotelek, kavéha tok néznek le a kóházak, kis s nak egymás m Rollier bírodal nütt betegek, v teg volt a borb szony, a klini sok. De találko is. Legtöbbjük két kis fekete b két seprnyélh kolva róják az fekszenek. Hat évik. Ezernél t meztelen ágyh és napozik a g

De az üzletek egészségesek v adás. „Olesó hé kirakataban A fedeli francia rágúzetek kira ros szegfűk és nak a havas u ros papusok é

Apparteman nem minden há la. Modern köze ei házak ablaka Pension a vend moruan. A krizi helyéget. De a s megtejnek. A s güket is eladják

Prof apos

Clinique du d irással találko Prof. dr. Rollier tászteletbeli tar akadémia, a lon tétet, a svéd tul zet tagja assz frankja van.

Dr. Rollier el nyílt meg. „Le C lépéssel odobb a den kellékevel van, a „Les Fra ban, Leysin legsz betegek klinikáj facture“. Ez a enek a szemális munkásságát.

A „sebészeti“ o berkulóznak a tását tulajdonk

Leysin a beteg csontok és beteg tüdők faluja

Rollier professzor csodálatos birodalma, ahol a csont, bőr és mirigy-tuberkulózist gyógyítják

Leysin, április 21. (Az Uj Kelet tud.) — Nézzén le a völgybe — figyelmeztetett az utitársam s a szédítő magas ságbán kuszó fogaskerekű vasut kupéjában ablakából a vörösbarnás színekbe burkolldzó Rhone völgyére mutatott.

—Látja? Az ott Aigle. Az egészségesek és dolgozók utolsó stációja. Most egy másik világ következik. A betegek világa. Leysin, a beteg csontok és beteg tüdők faluja. Aki ide felérkezik, egy-két évig nem látja azt a másik világot. Vagy soha többé.

A kupében nagy esend volt. Csak a kerekék nyirkosága hallatszott. Mindenki hallgatott. Egészségesek és betegek. De senkit sem döbentettek meg ezek a szavak. A fehéren izzó svájci havas hegyhátak között kopár hegyes csúcsok esillogtak a vakító napfényben. fekete fenyők sorakoztak a hegyek alján és a valószínűtlenül kék ég végéig. telen reményeséget sugárzott. A természet szinte giccszerű szépségét nem lehet szavakkal lerontani.

A villanymozdony líhegve kuszik tovább. Feltűnnek a klinikák napfélforduló terraszai. Egy szürke épület előtt vagyunk, nagybetűs felirattal ez áll rajta: *Leysin-Village*.

A Chamossaire., Pie Chausy, Mont d'or, Tour d'Al csucsi által körülvett völgyben 1450 méter magasban terül el Leysin Village, a beteg csontok és Leysin-Fedey, a beteg tüdők faluja. Leysin-Fedeyben pompás sanatóriumok, hotelek, kávéházak, nagyvárosi kirakatok néznek le a Villagera, ahol modern kórházak, kis svájci faházak sorakoznak egymás mellé. Nagyjórészt Prof. Rollier birodalmához tartoznak. Mindegyik betegek, vagy volt betegek. Betegek volt a borbély, az elarusító kisaszony, a klinikatulajdonosok és orvosok. De találkoznak ép lábú emberekkel is. Legtöbbjük azonban mankón biceg, két kis fekete botra támaszkodik, vagy két seprűnyélhez hasonló rudat markolva rojáz az utat. A „kezdő” betegek fekszenek. Hat hónapig, egy évig, két évig. Ezernél több majdnem teljesen meztelen ágyhoz kötött beteg fekszik és napozik a gallériában.

De az üzemek olyanok, mint az egészségesek világában. Van végeláradás. „Olesó hét”, a könyvkereskedések kirakataiban André Maurois és színes fedelű francia detektívregények, a világüzletek kirakataiból tulipánok, piros szegfűk és kék ibolyák mosolyognak a havas utra. A cipőüzletben piros papucsok és szeges bergsteigerek. Appartemant a loner (kiadó). Majd nem minden házon függ egy ilyen tábla. Modern középületek, erkélyes svájci házak ablakai zöld zsaluval lezárva. Pension á vendre (eladó), hirdetik szomorúan. A krízis Leysinre is rányomta bélyegét. De a klinikák lassan mégis megtelnek. A súlyos betegek utolsó ingüket is eladják, de előlnek.

Prof. Rollier a napkura apostola

Clinique du dr. Rollier. Ezzel a felirással találkozunk lépten-nyomon. Prof. dr. Rollier, a lousannei egyetem tiszteletbeli tanára, a párizsi orvosi akadémia, a londoni népegészségi intézet, a svéd tuberkulózis kutató intézet tagja asszisztense és sokmillió frankja van.

Dr. Rollier első klinikája 1903-ban nyílt meg. „Le Chalet” a neve. Néhány lépéssel odébb a modern technika minden kellékével felszerelt luxus-klinika van, a „Les Franes”. S fenn a magasban, Leysin legszebb pontján a dolgozó betegek klinikája, a „Clinique Manufacture”. Ez a három épület jelzi itt ennek a zseniális orvosnak harmincéves munkásságát.

A „sebészeti” (csont, bőr, mirigy) tuberkulózisnak a nap által való gyógyítását tulajdonképpen Bonnet és Pou-

cet francia sebészek és a svájci Bernhard kezdték el. Ők azonban csak test részt, vagy sebet napoztattak. Rollier meggyőződve arról, hogy a sebészeti tuberkulózis a test általános megbetegedése, nem a lokális jelenségek gyógyítására törekedett, hanem a test megerősítésére, hogy az sikeresen küzd hessen a mikrobák inváziója ellen. A napozás tehát az egész testen történik, ami logikusan az operációk és gipszkötések kiküszöböléséhez vezetett. Az utóbbiak a kemény „Rollier-ágy”-párna és sulyok által lettek helyettesítve.

Ezek azonban orvosi problémák. A laikusok számára sokkal érdekesebb látványt nyújt az ugynevezett „Arbeitskur”. A hosszas fekvés romboló hatást gyakorol a betegek pszichéjére és akaraterejére. A magaslati levegő és nap már néhány hét után ujjászületőleg hat a betegre, de a tétlenség és unalom megbénítja kedélyét és ez visszahat a testre. Enek megakadályozására vezette be Rollier dr. az „Arbeitskur”-t. Ez a fekvő napkura és a munka összekapcsolása. Munka alatt fizikai munka értendő, mert az olvasás például passzív foglalkozás, melynek nincs meg az a hatása, mint a fizikai munkának.

A munka bevonul a klinikára...

A munka természetesen anyagi előnyökkel is jár, ami a szegénysorsú betegeknek a hosszantartó kúra folytatását teszi lehetővé. Hogy a betegek munkáját rendszeressé, hasznosítottá tegesse, lapította Aollier professzor 1901-ben az „Arbeitskolonie”-t, ahol a páciensek kosárfonással, bútort és más asztalosmunkával keresték meg a kezelési költségek egy részét. Cergnathban, Leysin mellett egy kis mezőgazdasági kolónián lábadozók végezték mezei munkát, a Schule an der Sonneben pedig tuberkulózisra hajlamos gyermekek a napon tanulva küzdötték le a tuberkulózis bacillusait. 1915-ben Rollier átvette a svájci katonai klinika vezetését. Itt már a betegek a különböző betegségeiknek megfelelő munkát végeztek, játékszereket, szőnyegeket és kosarakat készítettek. A munka nemcsak bevonult az összes népklinikára, úgy, hogy a betegek által készített árúk nagy tömegének elhelyezése mind nehezebbé vált és ezért az egész Arbeitskur reorganizációja vált szükségessé. A legelőszörűbb olyan cikkek gyártása, amelyek valamilyen iparágban szükségesek, Rollier egy nemzetközi munkaklinika építésének eszméjét vetette fel. Munkaklinika, mely a napkura és munka együttesének célját szolgálja. 1930-ban megnyílt az Internationale Klinik-Werkstatt, melynek legérdekesebb látványossága az ágyakra szerelt elektromos gépek, amelyek különböző ipari cikkeknek nagy tömegben való előállítását teszik lehetővé. Mint a tapasztalat mutatja, a géppel való munka nemhogy hátrányos lenne a betegre nézve, de a legtermészetesebb és legegészségesebb szórakozást nyújtja.

Thomas Mann megírta a davosi tüdőbetegek nagy regényét, a Zauberberg. De ki fogja megírni a csont-tuberkulózis tragédiáját? Mert ha Rollier professzor a munka bevezetése által enyhítette is a fekvő élet egyhangúságát, de a természetellenes élet borzalmaságát mégsem lehet teljesen megszüntetni. Csak az egykori hadifoglyok s a rabok alkothatnak halvány képet arról az életéről, amelynek egyhangúsága és mozdulatlansága megdöbentően hasonlít a börtönök és hadifoglytáborok életéhez. Persze, csak azok szigorúsága nélkül. S ahogy vannak amerikai börtönök, hol a rab urak pizsamában alusznak és kedviük szerint futbaloznak, európai börtönök, ahol a pincecella faláról csurog a víz és a vakaródzás az egyetlen szórako-

A MODERN ILLATSZERÉSZET LEGUJABB KÉSZÍTMÉNYE

Azt állítják, —és joggal— hogy a piperecikkekről, amit a modern nő használ, következtetni lehet izlésére. A "JACKY" készítmények közkedveltsége legjobb bizonyítéka elismert előkelőségüknek. A "JACKY" kölnivíz-, puder- és szappanszakértők által, mint a modern illatszerészet csúcsteljesítményei vannak elismerve.

Ki kell emelnünk azt a tényt, hogy a "JACKY" kölnivíz — amely mindenütt osztatlan sikerre és hatalmas elterjedettségre tett szert — ezt az általános elismerést annak a nemes virágokból készült párlatnak köszönheti, amely a tavasz illatába és bájába szervesen beolvad. A "JACKY" pudernak a természetes tapadás, a különleges finomság, valamint az ártalmatlan anyagok teljes kiküszöbölése a legkiválóbb tulajdonságai. Enyhe puhasága és tartós diszkrét illata teszik a "JACKY" szappant kiválóvá.

Ezeknek a kitűnő tulajdonságoknak köszönhető, hogy jóízű emberek előszeretettel használják a "JACKY" készítményeket. Ép ezért a "JACKY" készítmények úgy Bukaresben, mint vidéken CSAKIS SZAKÜZLETEKBEN KAPHATÓK

KÖLNVIZ
PUDER
SZAPPAN

jacky

MIGNOT-BOUCHER
PARIS

zás, ugyanez az osztálykülönbség fenn áll a leysini klinikákon is. A szegény beteg a kevés pénzért ellátást, levegőt, napot kap, a teltebb tárcájúak még mozi, rádió, zenekart, könyvtárt és szimulációt kapnak.

Tulajdonképpen csak a kezdet nehez. Mig a beteg beletörődik a vízszintes életbe és hozzászokik ahhoz, hogy a való élet nagy szenzációi helyett egy minimumra redukált mozgással és élmennyel megelégedjék. Az élet két nagy megnyilvánulása, mozgás és szerelem, fantáziával lesz pótolva.

Mig az egészségesek világában rokonok, barátok, előrehaladtak, meggazdagodtak, vagy tönkrementek, megházasodtak vagy meghaltak, ők fekszenek és napoznak, az égbenyuló havas sziklák között, gondolkoznak, dolgoznak, vagy tanulnak, hónapok, évek telnek el és — meggyógyulnak.

S amikor elérkezik az a nagy nap, amikor a Rollierpáciens a fogaskerekű vasut ablakából bucsut int Leysinnek, az egész úgy tűnik fel, mint egy hosszú, furesza álom... amit el kell felejtetni.

Kazár Jenő.

de
Buza 76-77 kg. 400-220.
Buza 76-77 kg. 370.
0. zab 43-44 kg.
ujtengeri 120-130.

bonatöszdek
0. Buza máj. 74.75
5.00, szept. 76.25—
3.25, júl. 45.87, szept.
aj. 26.87, júl. 27.50.

20. Buza máj. 64.37.
rpa máj. 34.50, júl.

ac
Zürich 23.30-32.70.
Newyork 99-109.
árisz 6.58, és fél-
Milánó 8.50-8.70
3.85, Osló 26.50.
8.10, Brüsszel 23.35
-2.50, Varsó 19-
80. Budapest 9.24
tantinapoly 80.25.
aga 23.50.

3.08 Amszter-
5.83, Berlin 121.55
23.20.38, Milánó
Bees 73.30, Prá-
és fél.

ffjuságnak
var Színházban —
ezett magyar szin-
szu szériákat előtt
ával nyitotta meg
ház előtt. Hejzet.

felvonásban dom-
tósági értekezleten,
a darab főhőse,
arról hogy az őf-
hó rukk! — min-
lehetne előzni, ha
zárna trezörökba
pusztulnának mind-
még rettegni való-
den oldalról körül-
nyos féltelmükben
ozni. Enyit merész
minckéteves bank-
dolgozott, de már
ség örvénye felé.
a a tehetséges La-
neke), de éppolyan
enek a maí pénzre-
odott nagyon „ki-
Istenem, ezt Las.
for régen, amikor
ndhatják szabadon

kinék ipszilonja
doigok. Mit let-
szerzőtől, akit
hám ósapánk iri-
tirát írtak régi
szerint, torrtük-
elen témával. De
engelyében egy
ai ezenfelül azért
munkanélküli. A
y megoldására
s sem történik a
scagató helyzet-
eseményt felfelé
fűszernek kicsi
szociális ízü ki-
darab címe prob-

— jobban talál:

Bélanak, Kovács
dornak osztották
mbecil mágnást
ennek a művész-
a gyengeelméjű
Most, hogy övé
n kiaknázta tor-
provizált és sok
Kovács György
nagyon elegán-
yzetekben is fa-
elszántak föl.
pedáns banktit-
jótüen. Stafa-
iselőnt és Eré-
akított, Lelki-
kultáltak. Kisebb
szótták Balázs
Forgács Sándor.
E. emér.
közönségnek is
hogy sokáig
(sz. i.)

Emlékezés Weisz Kálmánról

Irta: Farkas Jenő

A döbbenet és őszinte részvét hullámai még sokáig nem fognak elmúlni Weisz Kálmán kihűlt és immár az enyészetnek átadott teteme fölött.

Temetésén megadatott végteszes-ségén a társadalom jobbjai és őszinte barátai — messze felülemelkedve a sablonos részvétlen — deferáltak a Végzet halma előtt. Weisz Kálmán egyszerű, gyalulatlan, fekete lepellel borított koporsójánál.

Akik eljöttek, egyik sem megindító gyászbeszédet akart hallani, hanem a kegyeletnek azt az igaz kifejezését kívánta dokumentálni, mely csak olyan kivételes kvalitású embernek jár ki, amilyen Weisz Kálmán is volt.

Igyeksztek emberi vonásait jellemezni, mely annyira föléje emelte őt sok-sok embertársának, de ez nem jutott teljesen kifejezésre. Mert Weisz Kálmán nem engedett bepillantást lelki mechanizmusába, amelyen keresztül ontotta a közvetve, vagy közvetlen tudomásra jutott szükségét szenvedők enyhítésére szolgáló anyagiakat.

Annak a négy évtizedes munkásságának küzdelmes utjai, melyet öcsésével együtt tett meg, korántsem olyan méreteket értek el, mint az eredményei, hogy csupán ez lett volna az alapja jóságos lelkének méltatására.

Vagyunk egynehányan, akik majd nem naponta érintkezünk vele. Selt mademan volt, aki intellektuális fokozatban is jóval fölül állott sok olyan nak, akik papír forma szerint hivatottak velük magukat vezető társadalmi pozíciókat elfoglalni.

Hatalmas emberismerete, jogászok kat meglepő éles judiciuma, gazdag kifejezőképessége sokszor nyert kifejezést finoman, szatirikus véleménynyilvánításával. De ez soha sem volt bántó

Alaptermészetét a nemes és szép iránti fogékonysága, jókedélye, szívjósága és áldozatkészsége jellemezték. Nem tudott senkinek könyveket okozni, de annál inkább igyekezett könnyeket száritani. És hogy ezen tulajdonságainak áldozni tudjon, dolgozott és örködött az elért eredményen. Boldog volt, ha másoknak örömet tudott szerezni. Gyermek tudott lenni gyerekek között és elismerést kiváltani a társadalom azon rétegeiben, ahol úgy érezte, hogy neki jelen kell lennie. Kötelességtudás és teljesítmény mindig jelen volt.

Nem volt törtéte, aki a mások vállán keresztül akart volna érvényesülni. A névtelenül áldozók tömegének ama elsősorbeli katonája volt, akik elősegítették a törtéte érvényesülését. Nem törődött azokkal, akik az ő áldozat-készségének is learatták babérait. Előtte a cél volt a fontos, ha közjóról volt szó. Egzisztenciális alapokat jelentő összegekkel tudott segítséget nyújtani szerinte arra érdemes embereknek. És a Sors majdnem minden esetben megmentette őt egyéni családunktól, ami szintén igazolja kiváló emberismeretét.

Mentalitásán a háboru utáni erkölcsök nem ejtettek csorbát. Kiemelkedő reprezentánsa volt a jellem és becsület őrinek a sző békebeli értelmében. E téren nem ismert megalkuvást. A hozzá hasonló karakterek gyülekező helye nagyon kicsiny területen férnek el. Fájdalom, ez a típus kihálóban van. Új erkölcsök urajma homályosítja el a Weisz Kálmán által is képviselt morált.

És ilyenkor önkéntelenül is előtérbe tolni a kérdés: miért éppen ezektől a kivételes egyéniségektől fosztja meg a Sors a társadalmat olyan korán?

Ötvennégy éves volt ez a tapasztalt ember és jó tulajdonságokban gazdag ember, akire a szegények társadalmának épp olyan szüksége volna még, mint arra az utmutató példára, mely nem ismer faji megkülönböztetést embertársaival szemben.

Ez volt Weisz Kálmán.

SZÍNHÁZ-FILM MŰVÉSZET

ROMÁN OPERA MŰSORA:

Vasárnap délután 3 órakor: Mignon.
Hétfőn este 8 órakor: A bukaresti Maria Ventura színház előadása.
Szerda este 8 órakor: Zsidónő.
Péntek este 8 órakor: Hoffmann meséi.
Szombat este 8 órakor: Trubadur.
Vasárnap délután 11 órakor: A Kultur. liga előadása.
Vasárnap este 8 órakor: Cigánybáró.

MAGYAR SZÍNHÁZ MŰSORA:

Vasárnap d. e. 11 órakor: Matiné: 10 és 17 lejes helyárrakkal: Csipetke.
Vasárnap d. u. 3. kor: 10 és 17 lejes helyárrakkal: Nyitott ablak. Női Károly énekes, táncos, zenés katona bohózata.
Vasárnap d. u. 6. kor: Helyet az ifjúságnak. Vigjátékujdonság. Rendes helyárrak.
Vasárnap este 9. kor: Szabad a csók. Nagy operett. Erdélyi Mihály nagysikerű operettje. A budapesti Városi Színház állandó nagysikerű műsor-darabja. Rendes helyárrak!

Hétfőn délután 3. kor: Ábr's rózsája. (Repriz, 10 és 17 lejes helyárrakkal.)

Hétfőn délután 6. kor: Szabad a csók. (Erdélyi Mihály nagysikerű operettje 2-doszor. Rendes helyárrakkal.)

Hétfőn este 9. kor: Helyet az ifjúságnak. (Vigjáték rendes helyárrakkal.)

Kedden este fél 9. kor: Helyet az ifjúságnak. Vigjáték. Rendes helyárrak.

Szerda este fél 9. kor: Az ember tragédiája. Az ünnepi díszelőadás változatlan megismétlése. 30 tagú zenekarral, kórossal, 50 tagú statisztériával, teljesen új rendezésben. új díszletekkel, rendes helyárrakkal.

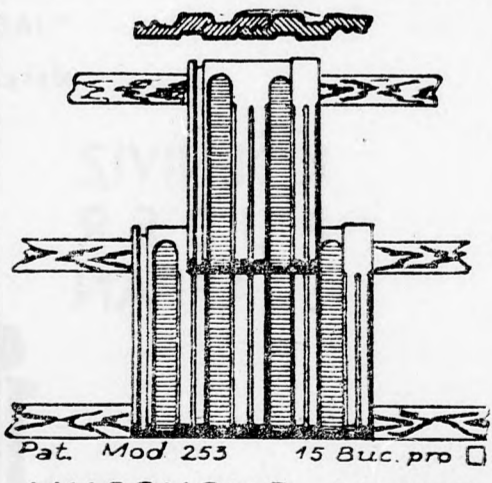
Csü.örtökön este fél 9. kor: Bál a Savoyban. (Operett premier. Abrahám Pál világsikerű aratott operettje. Gyönyörű zene. Ragyogó táncok. Pazar kiállítás. Somlay Juliának, a színház újonnan szerződött tagjának bemutatkozása.)

Péntek fél 9. kor: Bál a Savoyban. (Operett-ujdonság másodszor.)

SELECT-MOZGO MŰSORA

Vasárnap 3, 5, 7 és 9 órakor:
Főhercegnő titkárnője. Elsőrangú operett, főszerepekben: Willy Forst, Liane Haid. Zenéjét szerezte: Ralph Benatzky.

MUSCHONG Cserépgyárak LUGOJ Banat

MUSCHONG LUGOJ

Évek során végzett lekiismeretes kísérletek után ezen cserépgyárak kihozták az

új dupláhornyolt 333-as Elefánt védjegyű szabadalmazott az utóbbi évek leglökéletesebb cserepét,

mert a hosszanti dupláhornyokon kívül kereszt dulpahornyai is vannak, amelyek által ugyszólván fégmentes fedés lehereséges. Ezen cserep a 354/1934. sz. Királyi Dekretummal lett szabadalmazva.

Nem fuj a szél port, esőt vagy havat a padlásra ott, ahol ezzel a csereppel fednek.

MUSCHONG

Cserépgyárak LUGOJ (Banat)
a legjobbat, legszebbet és legújabbat nyújtják.
Kérjen ingyen mintát és árjegyzéket!

MUSCHONG LUGOJ BANAT.

La Reine des Crèmes

az eddig ismert szépség-szerek között a legsikerültebb. A korral járó ráncokat megelőzi és eltünteti.

La reine des crèmes
PARIS

A kódozó bámulata követi a szép nőt!

A jótársaságbeli nők körében elismert az epidermis e jótévő szerének hírneve. „La Reine des Crèmes” (A krémek királynője) az archív valóságos alapeleme és elérhetetlen összetételével megteremtette nimbuszát. Még ma próbálják ki e csodás krémet.

Egy kis esztét és mégis Volt egyszer va, apja meg alighogy a le szerezni. A g ziumban látva delmét, a tan Egy pár lelk rázni, ide nem ba.

Sok zsidó le tájt, úgy nyol ra. Sokan vol tek a nehéz kívándorlás m vándorolni, el más mesterség helyezkedni és teremteni. Az új életre vágó élet forogtaga a vágy tovább sza a természé val sirt fel le tos imádata é gyakorozás. És gek ideje, am újból a munk korszaka virra az ország kapu kás kezre á akiket az élet helyéről, szívri ki indultak lel zi hivatásának zsidó országba

A legelső k aki menni aka akadály tornyó ér, úgy kellett vergődnie a m lesztinába ért. és nehéz a szü Az özevgy any nája, minden. eladó. Olyan k dig olyan drá oylan nehéz tó Menjen minden együtt és a ké ges fáradt any egymástól.

Itt marad az a leány. Menn egyben remény tek el nehéz v nek, ne busulj az új életet n mert jó lesz n Fénykép jön. „erősödtem” írj padt kislányból minden levele vegy, beteges és derűje sivár

Hét hónap n és nehéz nagy milyen kevés Hétt hónapja me hónapja, hogy gel. Várt és n dott sem a leán amely boldoggá Pénzes levél Sabából. Reszk a héber peesete zül egy egész és új fontok. Kön palasztnai pénz és meghatottan terjedelmes lev gyok anyám, ho eég lesz. Nara meszelem a fák hogy a földön függetlenül, s nyáron itt fog meleg van és melegebb lesz, te hiányzol, ug ha arra is gon gyek, miattad, magam a régi é mi sem fúz a kább csak várj magamhoz. Ez édes anyám. egészséget neke

APRÓ HIRDETÉSEK

Németül beszélő ügyes festékessegéd azonnalra kerestetik. „Szombaton zárva” jellegre a kiadóba.

Textilszakmában abszolút perfekt, románul jól beszélő és jó referenciákkal rendelkező kiszolgálósegéd részletes ajánlatát küldje be Molnár Testvérek cégnek Targu-Mures, Fótér 17.

Jömegjelenésű cipőkereskedősegéd megf. e. referenciákkal azonnalra kerestetik. József Fmij Targu-Mures.

Egy komplett textilüzletberendezés jutányos áron eladó. Értekezni Serilana S. A. Reg. Ferdmand 14.

Gyermekkosít, használt, jókarban, melyet veszek. Cim Rudolf Mossenál, Cluj.

100.000 Lei készpénz és 50.000 Lei értékű lakberendezéssel rendelkező intelligens, komoly leány keresi 30 éven felüli urit ember ismeretségét házasság céljából. Leveleket „szerény, komoly” jelleggel a kiadóhivatal továbbít.

Különbejárati butorozott szoba fürdőszobával kiadó. C. Victoriei 25. Dr. Guzner.

A esernovízi héber szeminárium egyik végzett növendéke héber órákat vállal egyesek és csoportok részére. Cim a kiadóban.

Cipőkereskedősegéd esakis elsőrendű munkaerő, kerestetik azonnali belépésre. Szombaton üzlet zárva. Grünfeld Testvérek, Satu-Mare.

Ortodox zsidó családból származó urilány keresek. május 1-re gyermekeim mellé, aki házitendőkben is jártas. Ajánlatokat a következő címre: Schönbrunn Adolf, Timisoara, II. Str. Dacilor 32.

Kimondottan szép, intelligens (diplomás) készpénzes hozománnyal rendelkező urilány, házasság céljából hozzáillő biztos egzisztenciájú és vallásos érzelmű intelligens uriember ismeretségét keresi. Diszkreció biztosítva. Leveleket „300.000 jellegre” a kiadóhivatal továbbít.

Erdélyi nagyváros főterén jólmenő üzlettel rendelkező 40 éves izr. fiatalember megköszölné, ajánlatokat fényképpel és anyagiak megjelölésével „Családi otthon” jellegre a kiadó továbbít. Diszkreció biztosítva. (Ügynökök kizárva).

A ZSIDÓ ASSZONY

AZ ERDÉLYI WIZO HIVATALOS LAPJA

Mese az életből

Egy kis eset az életből, amely megtörtént és mégis mesének hangzik.

Volt egyszer egy kis zsidó leány, árva, apja meghalt és özvegy édesanyja, alighogy a legszükségesebbet tudta megszerezni. A gyermek jó tanuló, a gimnáziumban látva anyja nehéz sorsát és küzdelmét, a tandíjért otthagya az iskolát. Egy pár lelkes társával elment hachszarzáni, ide nem messze Kolozsvár határára.

Sok zsidó leány és legény indult akkor tájt, egy nyolc évvel ezelőtt, erre az útra. Sokan voltak, kevesen maradtak. Jöttek a nehéz esztendő Palesztinában, a kivándorlás megakadt; akik készültek kivándorolni, elszéledtek, kik; valamilyen más mesterséghez hozott, el kellett helyezkedni és sürgős kereseti lehetőséget teremteni. Az élet parancsolt. A lelkes és új életre vágyó fiatalok elkallódtak az élet forgatagában, de soknak a lelkében a vágy tovább élt, vissza a földhöz, vissza a természethez. Ezredévek atavizmusa val sirt fel lelkükben a természet áhitatos imádata és a földhöz való szent vágyakozás. És amikor eljött a reménység ideje, amikor borús vajudások után újból a munka, az építés és a teremtés korszaka virradt fel az Erecben, amikor az ország kapuja megnyílt és szorgos munkások kezére áhítotva vártak, akkor azok akiket az élet elparancsolt a hivatásuk helyéről, szivrepesve tértek vissza és nekik indultak lelkük parancsára életük igazi hivatásának, hogy földet műveljenek zsidó országban.

A legelső között volt a mi leányunk, aki menni akart, de mint a mesében, sok akadály tornyosul a hős elé, amíg célhoz ér, úgy kellett ezer akadályon keresztül vergődnie a mi hősünknek is, míg Palesztinába ért. Nehéz certifikáthoz jutni és nehéz a szükséges pénzt megszerezni. Az özvegy anyja holmija, szekrénye, párnája, minden, amiért pénzt lehet kapni, eladta. Olyan kevés pénzt adnak érte, pedig olyan drága az özvegy lelkének és olyan nehéz tőle megválni. De mindegy. Menjen minden, végre, meg van a pénz együtt és a két ember, az özvegy, beteges fératát anyja és árva leánya elválnak egymástól.

Itt marad az özvegy és új életre indul a leány. Mennyi könny, mennyi bánat és egyben remény: Palesztina. Hónapok teltek el nehéz várakozásban. Levelek jönnek, ne busulj anyám, meg kell szokjam az új életet és várj csak türelmesen, mert jó lesz neked is mindkettőnknek. Fénykép jön, „nagyon meghíztam és meg erősödtem” írja. A vékony dongája sápadt kislányból vállas munkásnő lett. És minden levele csupa reménység, az özvegy, beteges anyának egyetlen öröme és derüje sivar életében.

Hét hónap nagy idő a várakozásban és nehéz nagy idő a lét tengetésében, de milyen kevés mégis az ember életében. Hét hónapja ment el az árva leány és hét hónapja, hogy az anyja reménységével, Vári és nem családott. Nem családott sem a leányban, sem az országban, amely boldoggá teszi mindkettőjüket.

Pénzes levél jött Palesztinából. Kfar Sabából. Reszketve bontotta fel az anya a héber pecsétet borított, a sok írás közül egy egész és fél font hull ki. Rogogós új fontok. Könnyezve csókolja az első palesztinai pénzt, amit leányától kapott és meghatottan olvassa a melléte levő terjedelmes levelet. Milyen boldog vagyok anyám, hogy nekem is és nekem is elég lesz. Narancsosban dolgozom, most meszelem a fákat. Olyan boldog vagyok, hogy a földön dolgozhatom. Milyen jó függetlenül, szabadon dolgozni. Egész nyáron itt fogok dolgozni, már most is meleg van és a nyáron biztosan sokkal melegebb lesz, de én bírom. Nekem csak te hiányzol, úgy vágyom te utánad. Néha arra is gondoltam, hogy visszamegyek, miattad, de nem bírom elképzelni magam a régi életben. Rajtad kívül semmi sem fűz a régi életemhez. Azért inkább csak várj anyám, amíg idehozlak magamhoz. Ez az én legfőbb gondom, édes anyám. Jó éjszakát, szerenésed és egészségöd neked, drága anyám, kezeidet

csókolja hűsége leányod.”

Igy ír és bucsuzik a palesztinai parasztnő, aki meszeli a narancsfákat Kfar Sabában.

Az anyja, a beteges és fáradt anyja örömkönytököt sir. Legfőbb gondja most, hogy a pénzzel mit is csináljon. Aki annyit nélkülözött és aki mindent eladott ami minimális kényelmet adott neki, hogy leányát elküldhesse, most első gondja, mit is vegyen a leányának abból a pénzből. „Ne végy anyám nekem semmit, mert én itt mindent megkapok”, — írja a leány, aki ugylátszik jól ismeri az anyát. „Csomagot fogok küldeni a leányomnak, süttök neki kindlit és mézest, a mézest nagyon szereti. Tessék nekem elmondani a kindli receptjét, mert én már husz éve nem süttöttem kindlit és elfelejtettem.” — Magyarozom a kindli receptjét, miközben valami fojtogatja a torkomat. — „Még elküldöm neki a művész lapját, van neki sok szép és egy kicsi szekrénykéje, tetszik tudni én azt is elküldöm neki, mert azt is úgy szerettem. Sehenkerrel fogom elküldeni, mert annak van fiókja Palesztinában is.”

„Mit akar, mondom neki, az egész pénzt elakarja költeni, hiszen ráfér magára is éppen nagyon, hogy egy kicsit

könnyítsen az életén.”

„Nem az egészséget, de mégis egy pár száz leit.”

A sápadt és törött asszony, aki nem annyira az időtől, mint a szenvedéstől öreg, egész nap csak ezen töri a fejét, miközben varrogat, amiből életét tengeti. „Én csak egy chalucának vagyok az anyja, mondogatja”, miközben érzi, hogy ez nem is olyan kevés.

Jó tudni ilyen eseteket, jó megismerni embereket, küzdőket és szenvedőket, akik megmaradnak embereknek nemes érzésekkel. Amikor az emberi gonoszság orgiáját üli a megveszekedett világon, jó ismerni eseteket, amelyek visszaadják az emberbe vetett hitünket: A zsidó anya és a zsidó gyermek. A zsidó otthona, a zsidó föld, amely már annyi szomorú zsidót tesz boldoggá.

Egy kis történet a sok közül. Mennyi van már ilyen. Hány családnak küld már Palesztina életlehetőséget, hány zsidónak egyetlen reménysége ez a kicsi ország. Véletlenül megismertem, megírtam ezt a kis történetet, amely igaz, bár mese is lehetne. Megírtam, hogy gon dolkozzanak rajta, anyák és leányok, a kik soha nem szenvedtek, akik nem tudják, mi a nélkülözés és azok is, akik szent vednek és nélkülöznek, hogy merítsenek belőle reménységet.

A nemes szív, igaz érzés és vele a boldogság nem mindig lakik palotában.

Weinberger Nándorné

A zsidó nő a mosavában és a kvucában

Irta: Arno Dalberg

Az utolsó évtizedek nagy átalakulásai az egész világon felvetették a kérdést, hogyan teremtsen meg a nő az új viszonyoknak és a maga kívánságainak megfelelő életformáját. A nők körében egyre nagyobb teret hódított az az akarat és szükségesség, hogy önállóan dolgozzanak és a házasság után ne hagyják fel a munkát. Ez az általános törekvés döntően befolyásolja a lányok és az asszonyok életét és a családi formákat is. Ezzel a „forradalmi” törekvéssel pedig állandóan újabb és újabb problémák merülnek fel, melyek megoldásra várnak. A nők érvényesülési akarnak a gazdasági és a közéletben és mindinkább mentesíteni akarják az anyákat a gyermekgondozás terhe alól. Az utóbbi évtizedek fejlődése világosan mutatja, hogy a mai gyermekek egyre fiatalabban hagyják el a szülei házat. Előbb jött az iskolakötelezettség, mely a hatodik élet évben kezdődik, ma pedig egyre nagyobb teret hódítanak a gyermekkertek, ahová már három éves korukban kerülnek a gyermekek. Legújában olyan tendenciák is láthatók, hogy már a csecsemőkorukban közösségi gondozásba helyezik a gyermekeket, különösen, ha az anyák anyagi viszonyai megnehezítik vagy lehetetlenné teszik a gyermek kielégítő el látását és gondozását.

Palesztinában is ugyancsak a tendenciák láthatók. Különösen a falvakon, ahol a gazdasági munka szinte reggeltől estig veszi igénybe a nőket, tettek kísérleteket az anyáknak a háztartás és a gyermekgondozás „igája” alól való fel szabadítására. Az országban létesített sajátos „életformák, a kvucák és a mosavák páratlan lehetőségeket terem tettek ebben az irányban. Ma, amikor a kvucák és a mosavák asszonyai hosszú évek óta dolgoznak az új életformák kiegészítéséért, meg van már a lehetőségünk arra, hogy fogalmat nyerjünk a különböző kísérletek eredményeiről.

A kvucák kiépítése nagy lépést jelentett előre a nő számára. A közös konyhák, a közös munka a mezőgazdasági üzemekben, a közös gyermekgondozás és oktatási intézmények, mindez egy csapásra kiemelte a nőt a maga izoláltságából, a férfikkal egyenlő jogokat és kötele zettségeket biztosított számára. Az egyé-

ni háztartás gondjai megszűntek és férfiak és asszonyok egy munkaterületen dolgoztak, közös asztalnál esznek, beszél lik meg a közös gazdasági problémákat.

A nő számára ezáltal nagy lehetőségek nyíltak meg. A munkát, amire vállalkozott, alaposan megtanulhatta. Ismeretei kiegészültek ezzel helyes képet alkotó magának az üzemből. Működésében a nő befolyást gyakorolhat a munka elosztására és a gazdaság fejlődésére. Mialatt pedig teljesen beleélté magát az üzembe, kiszélesedett a horizontja, érdek lődési köre, kezdett foglalkozni az ország és a kolonizáció általános kérdéseivel és hozzájárult azoknak megoldásához.

A közösségi gyermeknevelés azonban egy racionális és gondos gyermekellátás alapjait vetette meg olyan alapot, melyre csak a jobbmóduaknak van meg a lehetőségük, de melyet sohasem engedhet meg magának az egyszerű munkás vagy paraszti gyermeknevelésnek, óvónők és tanítónők munkájának és munkatörekvé nek növekedésével valóságos gyermekbil rodalom alakult ki a nagyobb kolóniákban melyek saját törvényekkel éltek a maguk sajátos életüket. A gyermek utja szü letése után rövid idővel a csecsemőotthonba, majd a gyermekkertbe, Innen pedig az iskolába vezetett. S mind e mel lett meg volt a lehetőségük a szülőknek, hogy a munka után láthassák gyermeküket és pihenőórákat vele töltsék és így fejlődésére befolyást gyakoroljanak. Egyes helyeken a gyermekek nem a közös gyermekházakban, hanem szülei lkekkel alusznak egy szobában.

A kvucákban, ahol a szülők nemcsak a saját, hanem az összes gyermekekért felelősek a szülők intenzívebben foglalkoznak a nevelési kérdésekkel, mint más körülmények között. A következők nemzedék kérdése itt valóban nagy szerepet játszik és megoldása érdekében nagy erőfeszíté seket tesznek, melyek erősen megterhelik az üzem költségvetését.

Elmondhatjuk, hogy egyetlen más élet formája a nőnek nem nyújt olyan fejlődési lehetőségeket, mint a közös munka a kvucában. Mégis láthatjuk, hogy gyakran nők voltak azok, akik arra törekedtek hogy ezt az életformát egy másikkal

cseréljék fel. A mosav ovdim (szövetke zeti alapon álló munkástelep, ellentétben a kvucával, mely közösségi alapon áll) alapítása, ahol az egyed egy bizonyos földdarabot dolgozik meg, azért egyedül felelős és ahol kis házikójában család jával él együtt — nemcsak gazdasági okoknak volt a következménye. Az a fel fogás, hogy egy gazdaság jobban prosperál, ha egy ember felelős érte, akik egyénileg ér a nyereség vagy a veszteség — fontos tényező volt a mosav alapításában, voltak azonban lélektani okok is, még pedig a nő sajátosság beállított sága, melyek előmozdították az egyéni gazdálkodásra való hajlamot. A fent vázolt előnyök ellenére sem tudott sok asszony hozzászokni ehhez az életformához. Nehezebben tudtak beilleszkedni, mint a férfiak. Az egyazon emberekkel való kényszerű együttélés huzamosabb ideig, nehéz tehernek tűnik egyesek számára. A sok szempont, melyre a közösség többi tagjaival kapcsolatosan kell tekintettel lennie az embernek, kisebb kellemetlenségeknél okozója, amelyek mindig kiújulnak és kisebb konfliktusokat terem tenek.

Egyre inkább jutott érvényre az a kívánság, hogy azért munkakörben dolgozzanak, ahol a maguk urai és amelyért maguk felelősek és éppen az erősek és tehetségesek voltak azok, akik szülnék érezték ezt a keretet, melyben nem a maguk erejére vannak utalva, hanem mások teljesítményeitől is függnek a munkában. Feltűnkelték ezenkívül a vágy a saját ház után, amelyet saját elképzeléseik szerint rendezhetnek be, anélkül, hogy számot kellene tartaniuk mások kívánságával.

Az asszony élete a mosavában, ahol a házzal és a konyhával, a szárnyasokkal és az állatokkal, a kerttel és a mezővel — és last but not least — gyermekekkel foglalkozik, fellokozott munkát jelent.

Láthatjuk tehát, hogy a palesztinai dolgozó nő, a szerint, hogy milyen a beállítottsága és munkakészsége, életét vagy a mosav ovdimban vagy a kvucában rendezi be. Mindkét életformánál javításokra van még szükség, hogy a nők követelményeinek eleget tegyenek. A kvucák teljes mozgási szabadságot ad a nőnek és a legjobb gondozásban részesíti gyermekeit, anélkül, hogy az zavarná őt a munkában. Ezzel szemben hiányzik a lehetőség annak a vágnak a kielégítésére, mely a nőt a saját otthon irányában eltölti és hiányzik a lehetőség a magánélet speciális formáinak a kiépítésére. A mosav ovdimban viszont számlálnak ezek kel a szükségletekkel, a nő azonban igen súlyos munkaterhet visel és ezenkívül gyermekeiről is kell gondoskodnia. Kérdés, hogy lehetséges-e olyan javításokat és változásokat eszközölni ezen életfor mában, amelyek a fenti hátrányokat kiküszöbölhetik. Kétségtelenül nagy előnyt jelentene, ha a közös gyermeknevelést a mosav ovdimban is meghonosítanák. Viszont a kucák is megengedhetné nek az anyák a nagy közösházák feladja és kisebb lakásokat rendezne be, amelyek lehetővé tennék a nő számára, hogy saját házat saját izlése szerint rendezze be.

Végeredményben technikai kérdések ezek amelyek részben pénzügyi dolgokká is összefüggnek, de nem látszanak megold hatatlanoknak. Azok a kísérletek, amelyek az elmúlt husz esztendőben tettek ezen a téren, nemcsak Palesztina számára bírnak nagy jelentőséggel, hanem mindazon asszonyok számára is, kik azon fáradoznak ma, hogy új életformákat teremtsenek, kik dolgoznak és egyben gyermekeket is felnevelnek és családi életet is vezetnek, vagy vezetni akarnak. A kvucák radikális megoldást keresett, amely végeredményben nem vált be mindenkinél. A mosav viszont arany kö zéput akar lenni, mégis érezni, hogy rend szere tul sok terhet ró a nőkre és bizonyos könnyítéseket kell találni. Érdekes hogy Palesztinában, ahol még néhány évvel ezelőtt ez a kérdés állandó viták tárgyát képezte, ma már teljesen lekerült a napirendről. Elhatározták, hogy gyakorlatilag fogják kipróbálni, melyik a helyes utat. Majd, ha ezek a kísérletek eredményeket mutatnak, csak akkor fog megindulni egy új elméleti vita e kérdés körül.

beli nők
ert az epi-
szerének
Reine des
krémek
z arcbrör
peleme és
szetételé-
rette nim-
na próbál-
s krémet.

émes
nőt!

RÓ
ÉSEK

yes festékeségöd
Szombaton zárva”

zolt perfeit, ro-
pó referenciákkal
őségét részletes
folnár Testvérek
óttér 17.

pökerekedőségéd
kal azonnalra ke-
árgu-Mures.

zletberendezés ju.
Ertekezni Serilana
14.

ált, jókarban, mé-
f Mossenál, Cluj.

50.000 Lei értékű
kező intelligens,
éven felüli uriz-
zasság céljából.
noly” jellegével a

zotti szoba fűrdő-
riei 25. Dr. Guz-

eminárium egyik
er órákat vállal
szére. Cim a ki-

sakis elsőrendű
annali belépésre.
Brünfeld Testvé-

ól származó uri-
re gyermekeim
is jártas. Aján-
e: Schönbrunn
Dacilor 32.

elligens (diplona-
nyal rendelkező
l hozzáillő biz-
sés érzelmű in-
eréségét keresi.
veleket „300.000
továbbít.

rén jólmenő üz-
izr. fiatalember
fénnyképpel és
„Családi otthon”
Diszkreció biz-
va).

Péntek este a kvucában

Irta: Irma Singer,

Még pirosan égnek Efrain hegyei, mert a nap még nem bukott le teljesen a nyugati csúcsok mögé, a sápadt égen azonban feltűnt már az első csillag. Közeledik a szombat, Megrakott szekerek térnek haza, munkások jönnek szerszámokkal, utközben iskolás gyermekekkel találkoznak, kik péntek délután szabadok és a mezőkön kóborolnak, játszanak. Egyesek felkapaszkodnak a szekerekre és nagy „djio, djio” kiáltással térnek haza.

A chazran (a gazdaság udvarának vezetője) még egyszer kimegy az udvarra, körülnéz, hogy minden rendbe van-e, hogy minden a helyén van-e. Kapuhoz megy, hogy bezárja azt. Ekkor észbe jut, hogy a traktor még nem jött haza és belenéz az esthomályba. Már hallja a döcögését. Jön, egyre közelebb jön. A nagy, nehéz vaskerekek zaja már egészen közelről hallatszik. Most ereszkedik le a dombról és a nagy vaskapun keresztül hajt be a gazdaság udvarára. Nathan leszáll a traktor magas üléséről, fáradtan látszik, de hiszen péntek este van, holnap alaposan kipihenheti magát. Lezázza magáról a port és bemegy a szobájába. A chazran most már bezárhatja a kaput. Mindenki otthon van. A kulcsot átadja a somérnek. A nagy kulcs, egyszer, kétszer megfordul az árban... Szombat van az udvarban.

A munkások a varrósobába igyekeznek. A gazdáné kimerült, fáradt. Ez az ő legnehezebb napja. Még ma ki kell osztania az egész hétre való ruhát, fehérneműt. A varrósobában padok és deszkalapok állnak. Ezeket rendezi, osztályozza a ruhát a gazdáné. Mindenki van egy jele a ruhadarabjain, az egyszerűség kedvéért, egy szám és péntek este kezébe kapja tisztán a fehérneműt és a ruhákat.

Jakob belép a varrósobába és így szól Chajához:

— Egy borotvapengére van szükségem. Különböző szakállas maradok.
— Isten őrizd — mondja Chaja. És a szekrényhez megy és ad neki egy borotvapengét. Mosehnek cipőfűző, Patjának szombati gyertya kell. Péntek este nagy az üzem a varrósobában és a gazdáné sűrű-forog, odamegy mindenkihez és igyekszik kielégíteni a nagy és a kis óha jókat. Mindenkihez szíves, kedves. S ha este mindenki megjelenik a maga frissen vasalt ingében, ruhájában, mindezt a gazdánének köszönhetik.

A ruhaesomaggal mindenki a szobákba megy. Cvi szobájának ajtaja előtt áll — hármán laknak a szobában — és kefel. Selomo a szobában ül az asztalnál és borotválkozik egy kis tükör előtt.

Moseh, a harmadik, a ruhákat rendez a közös szekrényben és közben mindhármán eldiskurálnak a hét eseményeiről. A termésről, a vizellátásról stb. A beszélgetés lassan más irányt vesz. Néhány nappal ezelőtt itt járt a Habimah és az utolsó előadás benyomásait még frissen élnek az emlékeztünkben. Művészeiről és művészeikről beszélnek.

A lányok szobájában is zárják a hetet. Az asztalokon friss virágok. A lányok tiszta ruhákban a vaságyakon pihennek, olvassanak és várják a harangjelzést.
A fiatal leányok és fiúk számára kevés szobánk van. Hiszen husz éves kvucák vagyunk és közösségünk nagy része családokból áll.

Az én nyolc éves fiam későn jön be a szobába. Az udvaron, vagy a mezőn volt. A nap neki is rövid. Belép a szobába és így szól: „Sabath-salom” és felgyújtja a második lámpát is, mert nálunk szombaton mind a két lámpa ég, az egyik az asztalon, a másik a mennyezeten.

S mesél a mezőkről és mindenről tud. Tisztában van a takarmány helyzetével és el van ragadtatva a virágzó síkságtól. Ezután elmondja, hogy mi mindent csinált a szabad délután: zöld gyümölcsöt evett a fákról, felkapaszkodott a megrakott szekerekre és Náthánnal jött haza a traktoron.

Hallom az ő lelkes jelentését és eszembe jut az én ifjúságom. Egy ifjúság, mely nem volt különösebb s mégis más volt. Tele volt vágyakozással a fák és az erdők, a tudás és a végtelen horizontok iránt. Mily nyomasztó sullyal nehezédtek gyermekemre a nagyváros épületei. Hogyan sötétítettél el tekintetemet az otthon falai. És most elmélyül a tekintetem fiam erőteljű sugárzó szemében és ádom a napot, amikor erre a földre léptem.

Még mielőtt befejezték a mezei mun-

kát, még mielőtt begördült az utolsó szekér az udvarra, — a gyermekertben már megkezdődött a szombati fogadtatás. A kicsinyek napjai rövidebbek, mint a nagyoké. Pompás szombati ruhákban ugrálnak a gyermekert játékdudvarán, felkapaszkodnak a tornaszerekre, vagy körülülnek az olajfákat és fontos dolgokat mesélnek egymásnak. Erre megjelenik a gyermekertész, kis rézharanggal a kezében és megrázza azt. Mert a kicsinyek élete a nagyok tükörképe, mindig és mindenütt. Péntek este azonban különösen szeretik a gyermekek a kis rézharang csilingelését. A szombatot a gyermekertben fogadjuk hagyományos módon. Egy nagy körben ülnek a gyermekek a földön és várakozásteljes tekintettel — mindig van valami várakozás a szemekben — néznek a gyermekertészre. Egy kis, zöld asztalon állnak a primitív szombati gyertyák. Igen, ilyen gyertyák alig vannak másutt a világon. Két kivájt kő, a melyet néhány évvel ezelőtt találtunk a Kinereth partján. Ez a két gyertyatartó. Két egyforma kő, melyet az idők fogva vajt ki és a hullámok nyelve nyalt simára. Ezek a különös kövek más időkre emlékeztetnek, szomorú időkre, de péntek este bizonyára velünk örvendeznek, amikor meggyújtjuk bennük a szombati gyertyákat.

A gyermekeregből előlép az egyik és elővigyázatosan meggyújtja a szombati gyertyákat, míg a többiek egy szombati dalt énekelnek. Még énekelnek néhány áhitatos, ünnepi dalt, aztán minden gyermek elénekelhet a maga kedvenc nótáját. Táncolnak, játszanak. Aztán jön az édes befejezése. Nem zoktakott hozzá a gyermekek az édességekhez, péntek este azonban nem tudnának bucsut venni a héttől, ha nem kapnának mandulát, datolyát és cukrot.

Chaim a mosdónál áll és a teacsészéket mossa estére. „En még ki szeretnék ugrani a kertbe és virágokat szedni az asztalra” — mondja Malka és egy csapatot kimegy a kertbe. Jó, hogy van most kertünk, ahol mindenki összegyűjtheti a maga kis csokrát a szobák asztalára.

Malka három csokorral tér vissza és az ebédlő három asztalára osztja el őket. „Ne felejtsetek el meggyújtani az ősz-

szes lámpákat, hisz szombat van” — káltja ki Chaim a mosdótól és mialatt Malka rendezgeti az asztalt észbe jutnak nem is oly régi emlékek — egy éve-sek mindössze — és így szól Chaimhoz: „Valahányszor meggyújtom a villanyt az ebédlőben, eszembe jutnak a régi petróleum lámpák. Mindig sok bajunk volt velük néha egy félórát tartott, amíg meg tudtuk gyújtani és ha már meggyújtottuk, akkor sem égett rendesen. Emlékszel Chaim?” Chaim nevetve válaszol: „Finom dolog ez az elektromos áram.”

Közben sötétedik. Malka közben elkészült az asztal rendezéssel, behozza a nagy edényeket és kezdi kiosztani a porciókat a porcellántányérokba. Chaim is elkészült és kenyérvágó masinával leszelleteli a szükséges kenyeret, elrendezi a kenyérszeleteket, aztán odalép Malkához és így szól: „Lehet már csemeténi?” Malka még egyszer körülnéz a kivilágított ebédlőben, ránéz még egyszer a fehér asztalokra, megnézi az órát, mely már husz éve áll a falon és elütötte az összes jó és rossz órákat. Hét óra van, „Lehet csemeténi?” — mondja Chaimnak. Chaim odamegy a szentjánosfához, amelynek ágán egy vasdarab lóg, veszi a vaskalapácsot és harangozni kezd vele.

Már egészen sötét van. Az ablakok világgossággal üdöklönek. Negyven szó bába száll a harangzúgás hangja. A közös asztalhoz hívja a kvucah tagjait.

Már leszedték az edényeket. Az asztalok tiszta fehérségükben ragyognak.

A testvérek ma felszabadultaknak érzik magukat. A hét többi estjein gondok kal gyöttrődnek, be kell osztaniok a más-napi munkát, ami sokszor komoly fejtörést okoz. Ma szabadok és örömtől sugárzó arccal ülnek körül a fehér asztalt. Egyesek olvasnak. A friss napilapok vannak előttük. A vacsorának vége. Az ebédlő egyik sarkában heves vita kezdődik. Egy másik sarokban dudolni kezdenek a testvérek. Egy harmadik sarokban Jakob ül és egy verset olvas fel egy folyóiratból. El van ragadtatva a költemény szépségétől.

A hétköznapi munkája közben kevés időnk van arra, hogy mással is foglalkozzunk, ami szórakoztat. Péntek este azonban eltűnik minden gond, minden fáradság, csupa öröm és meglepettség lesz urra rajtunk és újra egy nagy család vagyunk, melynek kapcsolati szálai erősebbek, mint a vár, mert közös egy eszme fűzi őket mely betölti egész életünket.

Tel-Aviv jubileuma

Tel-Aviv polgármestere, M. Dizengoff a Zsidó Távirati Iroda útján meghívást intézett a világ összes zsidó szervezeteihez, hogy vegyenek részt a város 25 éves fennállása alkalmából rendezendő ünnepségeken, amelyek április 29-én kezdődnek és május 3-ig tartanak. Kéri, hogy képviseltessek magukat külön kiküldöttek útján ezen az ünnepségen.

Tel-Aviv városa (Tavaszhalma) tudvaleg az első tisztán zsidó város Palesztinában és az egész világon. 1909-ben kezdett épülni Jaffa északi részén a tengerparton a Keren Kajemeth Lq. jiszraél által nyújtott kölcsönrel. Eredetileg 60 házból állott, ezek között volt a „Herzlia” héber gimnázium. A háborúig jelenléte volt az építkezés, de amióta Palesztina angol uralom alá került, hihetetlen tempóban épült ki a város. 1909-ben kerek 530 lelket számlált a város, 1919-ben 3600, 1932-ben 12.860, 1929-ben kerek 40 ezer lakosa volt és ma 90 ezerre becsülik a város lakosságát. 1931 óta külön városi autonómiával rendelkezik (helyi rendőrség, adó, kifizetések felletti bíráskodás), az azelőtt Jaffához tartozó zsidó telepek: Neve-Salom, Neve Cedek, Machane Jehuda stb. a városba bekebelezettek. A város közigazgatása arányos választás alapján történik, a nőknek is szavazati joguk van. Tel-Aviv

lak számos gyermekertje, mintegy 80 iskolája, igen sok kisebb-nagyobb gyár-épülete van, főleg butor, cement, textil, vízü, bór és csokoládé ipara fejlett. Több színháza, mozija, meteorológiai állomása van. Modern vízvezeték és csatornázása, végig aszfaltozott utcákkal számos héber könyvtár, vállalat működik és több héber napilap jelenik meg a városban. Itt rendezik ötvenként a Levante-vásárt, amely ezuttal is a város 25 éves jubileumával kapcsolatban április 26-án nyílik meg.

Igen sokan természetellenesnek találják és egészségtelennek élik a város rohamos fejlődését és amint mondják: „Homokra van építve”. Ténylegesen homokon épült a város, a tengerpart homokján azonban szakértők szerint a legegészségesebb alapokon. Rossz nyelvek Tel-A-bluffnak nevezik Tel-Avivot, azonban minden alapos ok megvan arra, hogy jogosult azoknak reménye, akik Tel-Avivot rövidesen többszáz ezer lakossal bíró, hatalmas iparra és kereskedelemmel rendelkező városnak látják.

A ZSIDÓ ASSZONYT
kiadja az erdélyi WIZO temesvári központja. Plata Asanesti 4.

Megjelen!

Rettenetes Adolf

tragikomikus eposza, illedelmes jambusokban, kellemetes rövidséggel, melyben megvagyok énekelve a braunau mázolólegény csodálatos pályafutása — a létra alsó fokától a kancellári székig.

Zsidóknak föltöbb javallva írta:

Salamon László

Egyszerre fog sírni és nevetni rajta!

Azonnal rendelje meg az Új Kelet könyvtárával útján. Ára 20 lej és portó.

Irma Singer meséi magyar fordításban

1. Hulló csillagok.
2. A prágai zsidó temető.
3. Hova vezette a Halál Eszter királynőt?
4. József utazása.
5. Barkochba.
6. Mese a sok lángocsokról.
7. Mese a Cion-szeretetről.
8. Hova vitette a Gólem a bereg embereket?

Egységár Lei 3. Megrendelhető a Wizo timisoarai központjánál.

WIZO-HIREK

A szigeti Wizo hírei. Folyó hó 7-én Wizo kulturdelutánt rendezett a szigeti Wizo saját otthonában. A kulturdelutánt keretében Danzig Hillél tartott előadást „A zsidó nő és a cionizmus” címmel. Rámutatott azokra a történelmi okokra, amelyek a modern cionista mozgalmat és egyben a zsidó nő nemzet mozalmát megindították Keleten és Nyugaton. Ezután F. Káhan Klára tartott megkapó, színes előadást a héber nyelvről. Kifejtette, hogy mit jelentett a héber nyelv a zsidó nép számára a múltban, mint jelenben és mit fog jelenteni a jövőben. Ezt megelőzőleg a peszachi fél ünnepek alatt a szigeti Wizo nagyszerű narancsesztélyt rendezett az Ujságíróklub termében. — Folyó hó 8-án este a Yung Wizo tartott igen nívós kultúrestét, melynek keretében ugyancsak Danzig Hillél tartott előadást „A zsidó történelem filozófiája” címmel. Vázolta azokat a szellemi törekvéseket, amelyek a zsidóság fejlődését meghatározták a múltban és amelyek ma is eleven erővel hatnak a jövő alakulására. Ezután Wettenstein Jolán tartott magas színvonalú, élvezetes előadást E. M. Lilien életéről és művészetéről, majd Ringler Gitta ügyvezető elnökő tartotta meg sorozatos történelmi előadást Mendelsohn Mózesről és koráról. Előadása az alkalommal is rendkívül tanulságos volt. (W. T.)

Danzig Hillél előadása a kolozsvári Wizóban. Folyó hó 17-én, kedden igen sikerült teadélutánt rendezett a kolozsvári Wizo a Salom klub termében. Előadó Danzig Hillél volt, aki vázolta az antiszemizmusról a zsidó népre gyakorolt kihatásait és a módot, ahogyan a külső támadásokra és vádakra reagált a zsidó néplelek a történelem különböző korszakaiban. Hol az alacsonyabbrendűség érzete, hol a beteges nagyváravágás ejtette hatalmába a népet. Mindez arra vezetett, hogy a zsidó népgyéniség kivetkőzött eredetiségéből és elvesztette legjobb sajátosságait. A cionizmus a zsidósághoz való visszatérést jelenti, mely folyamat abban az arányban lesz egyetemes az egész népben, amilyen arányban egyetemes képet fog mutatni a szétszórt nép sorsalakulása. Ez a sors sohasem volt egyforma az egész világon. Csak ma jöttünk el ahhoz a ponthoz a kétezer éves száműzetés alatt, amikor kezdenek eltűnni a sors-különbségek a keleti és a nyugati zsidó tömegek között és a zsidó sors közös felismerése kezd felülkerekedni a világ legkülönbözőbb tájain élő és legkülönbözőbb felfogású zsidó rétegekben. Végül különbséget tesz azok között, akik cionisták és azok között, akik Palesztina-barátok. (W-né)

Feuerstein N. Sándor szerzői estéje. Hétfőn mutatkozott be a váradi Wizo rendezésében Feuerstein N. Sándor fiatal zeneszerző nagyszámú dizingvált közönség jelenlétében. Nissel Neli Yung-Wizo konferálása után a szerző ismertette a héber zene irodalmát napjainkig. Műveiben a tehetséges szerző héber motívumokat igen ötletesen dolgozott fel modern tánczene formájában. Szépen harmonizált műveit Keller Ernő tenorista interpretálta, ki feladatát sok hozzáértéssel oldotta meg. Az énekszámok betanítását Moskovits Olga zenetanárnő végezte lelkiismeretesen. Különösen nagy tetszést aratott a Jordán leánya című vala, valamint Cion-hegy indulója, annyira, hogy a közönség lelkes tapsaira meg kellett ismételnie azokat. A közönség meleg ünneplésben részesítette egy szerzőt, mint az énekest és igen soknak óhaja, hogy ebben a még ismeretlen ujjformájú zenei élményben egyszer újra részesüljen.

Nagy
na
k

Jurics

Oradea, ap
Nagyvárado
amely a bud
foiyik és a
mert polgár
Magyarorszá
egy kémkedő
titokban így
esak a külfö
meg a közvé
gastrungo kat
kik közül né
tek el.

Az ügy
dóttak ki, m

B

Re

Páris, ap
kelet európai
reménynek
varsói látog
leteurópai he
lengyel-franc
seket. A Mat
a két ország
Az Oeuvre i
utjától a ler
rén. A lap
talan nemsok
kerülni az az
lengyel külü
toztatása idej
A Liberté sz
fog a középe

A j
végre
gy

„Nem hagyju

Bucaresti
Új Kelet tud
gyógyszeresze
tetése és a
fása nem vár
egyetemmel
szén megszav
len. A kolég
te óriási felt
azért is, mert
hogy tiltakoz
tározottan kij

Lá

Lev

A kiáll

hajókon

iro

Nagyvárad volt löjegyzőjét és egy nagyváradit kereskedőt kémkedésért sulyosan elítéltek Budapesten

Juricskay Barna és Gonda Vilmos a honvédbíróság előtt

Oradea, április 21. Hetek óta beszélnek Nagyváradon arról a kémkedési perről, amely a budapesti honvédbíróság előtt fejték és amelyben két nagyváradit ismert polgár van bekeverve. Annakidején Magyarországon nagy feltűnést keltett egy kémkedés leleplezése. A hatóságok titokban igyekeztek tartani az ügyet és csak a külföldi sajtó jelentéseiből tudta meg a közvélemény, hogy az ügyben magasrangú katonatisztek is szerepeltek, akik közül négyen öngyilkosságot követtek el.

vagyonos fakereskedő a filléres vonattal Magyarországra utazott és a biharkeresztes magyar határállomáson leszállították a vonatról. Gonda letartóztatásával egyidejűleg Budapesten vették őrizetbe Juricskay Barna nyugalmazott városi főjegyzőt, aki Nagyváradon éveken keresztül közéleti életet élt és a román érában a liberális pártba lépett. Juricskay Gonda-val együtt végzett kém munkát.

A honvédbíróság Gonda Vilmost 15 évi fegyházra, Juricskayt pedig életfogytiglani fegyházra ítélte. Nagyváradon nagy feltűnést keltett ez az ítélet.

Az ügy nagyváradit szálai akkor tudták ki, amikor Gonda Vilmos, egykor

Barthou elindult kelet-európai útjára

Remélik, hogy a francia-lengyel barátság újra megszilárdul

Párizs, április 21. Barthou elindult kelet-európai útjára. A lapok annak a reménynek adnak kifejezést, hogy a varsói látogatás tisztázza fogja a kelet-európai helyzetet és kiküszöböli a lengyel-francia viszonyból a félreértéseket. A Matin reméli, hogy a barátság a két ország között újra megszilárdul. Az Oeuvre is eredményt vár Barthou útjától a lengyel-orosz közeledés terén. A lap valószínűnek tartja, hogy talán nemsokára mégis aláírásra fog kerülni az az egyezmény, amelyet Beck lengyel külügyminiszter moszkvai látogatása idején aláírni emulasztottak. A Liberté szerint Barthou tárgyalni fog a közep európai gazdasági ujjáépí-

téséről is.

Genf, április 21. A nemzetközi politikában szerepet játszó körökben megvannak győződve afelől, hogy Barthou prágai tárgyalásai elsősorban a lengyel-csehszlovák ellentétek kiküszöbölésére és Ausztria függetlenségének biztosítására fognak irányulni. Lehetőség, hogy a prágai látogatás közeledést fog létrehozni a római jegyzőkönyvet aláírt országok és Csehszlovákia között.

Londoni diplomáciai körökben sokat várnak Suvich londoni látogatásától s az angol kormányferfiakkal folytatandó eszmecsereitől.

A jasi egyetem nem hajlandó végrehajtani az antiszemita szellemű gyógyszerészképző törvényt

„Nem hagyjuk felforgatni tudományos intézményeinket a kisebbségek ellen való harc kedvéért”

Bucuresti-Bukarest, április 21. (Az Uj Kelet tud.) A vidéki egyetemek gyógyszerészeti fakultásainak megszűntetése és a Bukarestbe való beolvasztása nem vált ellenkezést váltott ki az egyetemek tanácsaiból. Jasiban az egyetemi professzorok kollégiuma egész szokatlan eréllyel tiltakozik a már megszavazott törvényjavaslat ellen. A kolégium határozata országgyűlésre előtérítést keltett, már csak azért is, mert a tanári kar nemcsak, hogy tiltakozik a törvény ellen, de határozottan kijelentette, hogy nem haj-

landó respektálni a törvényt, gyógyszerészeti fakultását a jövőben is megtartja és továbbra is fog kiadni diplomákat.

A jasi egyetemi tanárok nagyfontosságú gyűlésén Tanasescu prorektor elnökölt. Több felszólalás után egy határozott az egyetemi tanács, hogy memorandum ismerteti felfogását a minisztérium előtt a kérdéstől és amennyiben az abban felsoroltakat a kormány nem honorálja, úgy az adminisztratív tisztségeket betöltő professzorok (protektorok, dékánok, stb.) esatlakoz-

Időváltozaskor legyünk óvatosak!

A negyven éven feletti emberek és a köszvényesek általában nagyon érzékenyek az időváltozással és a különböző évszakok szeszélyeivel szemben, mert ezek igen sok kellemetlenséget szereznek nekik, amelyek között a leggyakoribbak: a csuklófájdalmak, szurások, fázósság, idegzsába. Az URODONAL segítségével mindez ki lehet küszöbölni, mert ez feloldja a húgysavat, miáltal elejét veszi bármily komplikációnak. Hatása rendkívül gyors és elejét veszi a reumának, köszvénynek, vese- és epebetegségnek, elhízásnak, vértelenségnek és szélütésnek. Az

URODONAL

nemcsak gyógyítja a köszvényt, hanem annak elejét is veszi.

Kapható gyógyszerárakban és drogeriákban

CHATELAIN gyártmány. Megbízható márka.

nak Bratu rektor álláspontjához és az blokk fogják benyújtani lemondásukat az állásokról.

A határozat foglalkozik a törvény indokolásával, amely komolytalan és minden őszinteséget nélkülöz. A kisebbségekre vonatkozó részében a törvényjavaslat azt mondja, hogy a jasi és kolozsvári egyetemeken a gyógyszerészhallgatók többsége kisebbségi. Ez az álláspont megértés nélkül és komolytalan. A gyógyszerészetet azért van több kisebbségi, mert a törvény előírja, hogy diplomát csak olyan gyógyszerészhallgató kaphat, aki két éves gyakornoki praxist mutat fel valamelyik gyógyszerárban Romániában s a gyógyszerárak nagyrésze kisebbségek kezében van és így magától értetődő, hogy ezek a kisebbségek szintén inkább kisebbségi gyakornokokat vesznek fel. Tehát bárhova koncentrálnak a gyógyszerészeti fakultásokat, ugyanolyan volna az eredmény, mint ma. Ha valaki ezen változtatni akar, úgy szüntessék meg a törvénynek ezt a rendelkezését és a fakultások kényszerítsenek a gyógyszerárakra olyan hallgatókat, akik az erre való felkészültségüket vizsgán bizonyítják.

Tehát nem a fakultás az, amelynek a gyógyszerészek véleménye alapján kell felvenni az egyetemi hallgatót, hanem éppen ellenkezőleg: a gyógyszerészek vegyének fel gyakornokokat a gyógyszerészeti fakultás utastására.

Egyébként is — írja a memorandum — a háború után a kormányoknak alkalmauk volt intervencióval hathatós módon, hogy a gyógyszerkereskedelemből minél több román kerüljön, amikor új gyógyszerárakat létesítettek. Kételkedünk azonban, hogy ilyen alkalmak az új gyógyszerár-engedélyeket csak románoknak adták ki. És végül ha elfogadják azt, hogy a fakultások koncentrációja Bukarestbe kell hogy történjen, akkor elismernék, hogy a románok általában jobb anyagi viszonyok között élnek, mint a kisebbségek. Azt hisszük, hogy ez a helyzet nem áll fenn és Bukarestben a gyógyszerészeti fakultáson éppen csak a kisebbségek fognak továbbképzést nyerni. Egyébként is ebből és formában is visszatartjuk azt a felfogást, hogy tudományos intézményeinket fel kellene forgatnunk a kisebbségek ellen való harc teóriájából kiindulva. Azt hisszük, hogy elég erő van bennünk és elég eszközeink is van ahhoz, hogy

eltávolítsuk őket és hogy mesterségesen törvényesen nyílt ellenségekbe tegyük őket.

Ez az érdekes memorandum, melynek felajánlása felettébb problematikus és bár utolsó kifejezésében igyekeznek megértő hangnemben beszélni a kisebbségi gyógyszerészhallgatókról, hű tükre adja annak, hogy tudományos körökben hogyan vélekednek a kisebbségi ifjúsági egyetemi tanulmányairól. De még ez a regresszív gondolatoktól átitatott memorandum is radikálisnak tűnik Anghelescu törvényével szemben, mely semmi egyebet nem akar, minthogy a független pályák egyikeből teljesen kizorítsa a kisebbségi utánpótlást.

Hogy milyen erkölcsi alapja van ennek a törvénynek, arra is rávilágít a jasi memorandum, amikor megállapítja, hogy a gyógyszerészeti fakultások összpontosításának eszméje

két tanártól indult ki, akik régen Bukarestbe szerettek volna költözni, de eddig nem tudták megtenni.

A jasi gyógyszerész professzor családja Bukarestben lakik és egyszer már megkísérelte, hogy Bukarestbe helyeztesse át magát. Ezt a két tanárt bukaresti kollégáik támogatják, akik már tettek hasonló közhelyéseket, de eddig sikertelenül.

— Ertesítés. Egyes erdélyi lapokban a Trinaco cernăuți harisnyagyárral kapcsolatban olyan közlemények láttak napvilágot, mintha az az Erdélyben jól bevezetett gyár Erdély nagyobb városaiban főközületeket szándékoznának létesíteni. A Trinaco-gyár erdélyi főképviselete utján a legkategórikusabban megtagadja ezt a minden komoly alapot nélkülöző hírt, amely nyilvánvalóan tévedésen alapulhat vagy egyes ellentétes érdeklődők tendenciózusan lanszírozták azt. A Trinaco-gyárnak sohasem volt és nincs is szándékában Erdélyben fiókok létesítése által saját vevőinek konkurrenciát csinálni.

TURISZTIKA

A Haggibbor Turisztikai Szakosztálya vasárnap és hétfőn gyalogkirándulást rendez Kolozsvár környékére. Indulás mindkét nap reggel 8 órakor a Haggibbor klubtól, Calea Victoriei 10.

Hungária

Fűző, gumiharisnya különlegességek

Budapesti Nemzetközi Vásár látogatóinak engedmény.

Látogassuk a Tel-Avivban

1934 április 26-tól május 6-ig tartó

Levantei Mintavásárt

A kiállításra való állandó belépési jegy birtokosa a visszautazásánál a CFR volanálánál 50% engedményben részesül.

Belépőjegyek, valamint a

	Polonia	Progreso
indul	május 2. május 16.	máj. 2. máj. 21.

Hajókon helyek idejében való lefoglalása ügyében forduljon azonnal bizalommal az N. Impolszki vezetéséhez

Zion Lloyd

Irodához Bucuresti I. Bul. Elisabeta 13. Telefon: 3-14.61.

ger meséi rditásban

gok. sidó temető. te a Halál Eszter

ása.

k lángocszkáról. szeretetről. e a Gólem a bereg

rendelhető a Wizo zppontjánál.

IREK

rei. Folyó hó 7-én rendezett a szigeti n. A kultúrduván. fél tartott előadást izmus" címmel. Rá-ténelmi okokra, a ista mozgalmat és nemzeti mozgalmát és Nyugaton. Ez tartott megkapó, er nyelvről. Kifej-tett a héber nyelv a multban, mint je t fog jelenteni a leg a peszachi fél Wizo nagysikerű t az Ujságróklub s 8-án este a Yung s kultúrestét, mely sak Danzig Híbbél idő történelem fi-olta azokat a szel-nelyek a zsidóság ik a multban és erével hatnak a után Wetenstein színvonalu, élvez-e életét és mű-er Gitta ügyvezető sorozatos történel-ahn Mózesről és kalommal is rend-(W. T.)

ása a kolozsvári én, kedden igen ndezett a kolozs-b termében. Elő-ki, aki vázolta az sidó népre gya-módot, ahogyan a rádakra reagált a nem különböző alacsonyabbrendű-es nagytravágás pet. Mindez arra népegyezésig ki-ól és elvesztette ionizmus a zsi-ést jelent, mely an lesz egységes n arányban egy-és zsidórt nép s sohasem volt on. Csak ma ju-on. Csak ma ju-anthoz a kétezer amikor kezdenek ek a keleti és a zótt és a zsidó ezd felülkereked b tájain élő és su zsidó rétegek esz azok között, ótt, akik Palesz (W-né)

szerzői estélye. áradati Wizo ren-Sándor fiatal zingvált közön-Neli Yung-Wizo ó ismertette a jainkig. Művei-éber motívumó ott fel modern-epen harmoni-tenorista inter-ék hozzáértéssel mok betanítását rné végezte lel-nagy tetszést imü vals, vala-annyira, hogy ra meg kellett nség meleg ün-ny a szerzőt, soknak óhaja, eretlen újfor-gyszer újra ré-

Május 27-én ül össze a Zs. N. Sz. ez évi konferenciája

A konferencia választások szabályzata

Cluj-Kolozsvár, április 21. Az E. Zs. N. Sz. központi irodája a napokban küldte szét az 1934. május 27—28-án Aradon megtartandó 13. erdélyi cionista konferencia delegátusválasztási szabályzatát és a választásokra vonatkozó utasításokat az egyes helyi csoportoknak. Ugyan- csak megkapták a helyi csoportok az egyes helyiségek delegátusainak számára vonatkozó információkat.

A választási szabályzatot és az egyes városok delegátusküldési jogosultságára vonatkozó táblázatot alábbiakban közöljük:

1. A szövetségi konferenciákra aktív választói joggal bír minden adófizető, aki 18. életévét betöltötte és egyben beiratkozott tagja az E. Zs. N. Sz. helyi csoportjai egyikének. A választások zavartalan lefolytatása érdekében legkésőbb május 1-ig készítsék el a helyi csoportok a csoportjukhoz tartozó névjegyzéket és egy példányban fűgessék ki egyesületi helyiségükben vagy a templom előcsarnokában (a helyi viszonyoknak megfelelően).

2. A konferencia tagjainak megválasztása a proporcionális választójog elveinek megfelelően, titkos szavazás útján történik. Kerületi székhely csak olyan helység lehet, ahol az E. Zs. N. Sz.-nek működő helyi csoportja van. Az E. Zs. N. Sz. f. év május 1-ig közölni fogja a választási helyi csoportok listáját, valamint az egyes helyi csoportok által megválasztandó delegátusok és pótdelegátusok számát.

3. A választások f. év május 1—10-ig folytatandók le. A választási helyi csoportok tartoznak — a helyi viszonyoknak megfelelő módon — legkésőbb f. év május 1-ig közzétenni, valamint a központi irodával is közölni, hogy a választások

mikor (pontos idő és a helység pontos meghatározása) lesznek megtartva.

4. Delegátussá csak az választható, aki a Keren Hajjeszóddal szembeni kötelezettségének eleget tett. A konferencia igazoló bizottsága semmilyen körülmények között sem fogja igazolni azon delegátusok mandátumát, akik ezt a feltételt nem teljesítették.

5. A választások jelölések alapján történnek. Jelölhető minden passzív választói joggal bíró választó, ha jelölését legalább 10 választó legalább 48 órával a választás előtt írásban kéri a választási helyi csoport vagy körzeti székhely vezetőjétől.

6. A választások lefolytatására egy bizottság delegálható, amelynek tagjai a választási bizottság két delegátusa, valamint a pártok képviselői. A bizottság az elnököt saját kebeléből választja.

7. Elsiek a választás mindazokban a helyi csoportokban és választási körzetekben, ahol a jelöltek (delegátus és pótdelegátus) száma nem haladja meg a megválasztandó delegátusok számát.

8. A választási eljárásról jegyzőkönyv vezetendő, melynek kivonata a helyi csoport, illetve a választási körzet vezetőjéhez, míg a másolat a központi irodához küldendő be. A választási bizottság elnöke a csoportelnök ellenjegyzésével a megválasztott delegátusoknak bizonyítványt állít ki.

9. A választásoknál netán előforduló szabálytalanságok fölött, ha ezt legalább 10 választó 24 óra belül az illetékes helyi csoporthoz vagy választási körzethez — a KIB-hoz való felteherjesztésével — bejelenti, a KIB, illetve NIB és a pártok által delegálható központi választási bizottság dönt.

Ne csapja be az ajtót

a sorsjegyügnök orra előtt a szerencsét hozza a házához!

Ki tudja? Talán milliókat hoz Önnek! Hogyan fogadna valakit, aki egy milliós bankjegycsomót hozna Önnek? Semmi kétség: szélesen kitérné előtte ajtaját és beljebb tessékelné.

A Román állami sorsjáték most osztja ki első ízben a következő nagy nyereményeket:

8 milio
3 millió
2 millió es
19 darab
1 millió

A legszerencsésebb esetben a nyeremény 13.000.000 lei Huzás május 3-án és 4-én.

Ugyanigy kellene fogadnia a sorsjegyügnököt is, mert a sorsjegy, amelyet Önnek elad, milliókat hozhat. Az állami sorsjáték eddig 1.000.000.000 lei értékű nyereményt osztott ki. Az ország minden tájékán az emberek száza ildják a sorsjegyügnököt, aki nekik a sorsjegyet eladta. Ne várja be az ügnököt, keresse fel önként a legelső sorsjegyárusítót!

A Román

Állami osztályosorsjáték

A legfontosabb vevő a nő

Mit nyújt a Budapesti Nemzetközi Vásár a látogató hölgyközönségnek?

Európában eddig csak kevés méltányolták azt a tény, hogy az üzleti forgalom legfontosabb tényezője a nő. Nem „őfelsége a vevő”, hanem a tekintetes, nagyszámú és méltóságos asszony az a döntő tényező, aki — amerikai statisztika szerint — a bevásárlások 87 százalékát látja el, s a nő az a tényező, akinek ízlése és érdeklődése dönti el valamely áruházzal vagy árucikk, valamely szindarab vagy kiállítás sikerét vagy kudarcát.

Magyarországon ezt a tapasztalati tényét céltudatosan először a Budapesti Nemzetközi Vásár állította be kalkulációjába.

A vásár elkövet mindent, hogy ne csak a budapesti és a vidéki, hanem a külföldi közönséget is megnyerje látogatójának. A vásárigazolvány 50 százalékos utazási kedvezményt nyújt és pótolja a vizumot. A vásárra április 28-tól kezdve lehet már ezzel a kedvezménnyel utazni. Gondoskodás történt az érkező közönség olcsó elszállásolásáról, ellátásáról, sőt a rendezárnál kedvezményesebb szórakoztatásáról is. Mindennek együttvéve sinces azonban akkora jelentősége, mint annak, hogy a vásár kiállítási csoportjainak keretében a főhangsúlyt a női közönséget érdeklő árucikkek minél gazdagabb változatokban való bemutatására fektette. A háziasszonyra gondolt, amikor külön pavilont létesített a konyha felszerelési tárgyak, a fehérbutor és a különböző háztartási cikkek számára. Az otthonát kedvelő asszony ízlését és anyagi lehetőségeit tartotta szemmel a műbutor csoport létesítésénél. A hölgyközönség esecsebecsék iránti érdeklődését a népművészeti és iparművészeti, valamint a díszműtáru kiállítások elégítik ki. Az anyáknak szól a gyermek-csoport, mely kiegészül a gyermekudvarral. A hölgyközönség eldorádója mégis a vásár textílesoportja lesz, amely felsorakoztatja a modern textilipar minden válfaját. A legérdekesebb és egyben tanulságos a vásár divatrevüje. Londoni mintára készült modern színházak, messze a közönség közé nyúló színpaddal, színes reflektorfényekkel várja itt a látogató közönséget. Napi hat előadásban, több mint 200 modellel a tavasz és a nyár modern divatját mutatják itt be. De nem egyszerű divatbemutatóról van szó. Apró színpadi jelenetek a modern hölgy életét vonultatják fel a közönség előtt. A felkelés pillanatától a színház után; vacsoráig, látható lesz itt minden öltözék s mindenből a „dornior cri”: még a sportra is gondolt a vásár. Kevesen tudják, hogy a hölgyközönség ma a sport 22 ágazatában vesz részt. A vásáron tanulhatja meg mindenki, mit kell viselni a nap különböző óráin, a sport különböző változatainál. Szakkörökben kiváncsian várják a hölgyközönség kritikáját.

Szerezzen butoraink
minőségéről információt vevőinktől!
Ezek címjegyzékét készséggel elküldjük!

Székely & Réti
Butorgyár Rt.-től, Targu-Mures.
Fiókok: Bucuresti — Brasov

A milliók uton vannak!!!
Menjen elébe és vegye meg szerencse sorsjegyét a

Banca Iliescu S. A.-nál Cluj

Uj szerencsés föelárusító Clujon
Török és Társa Cluj
Postafiók 23.
Rendelje meg postán sorsjegyét, mert **Török szerencséje örök!!**

Révész Ernő föelárusító Targu-Mures jelenti:

Dec. 8-án	20981	számu sorsjegyre	1.000.000
Febr. 1-én	15228	számu sorsjegyre	1.000.000
Okt. 20-án	17506	számu sorsjegyre	300.000
Márc. 14-én	17850	számu sorsjegyre	200.000
Márc. 20-án	16158	számu sorsjegyre	70.000

Rendeljen Ön is e szerencsés kollekcióból. — Messzemenő diszkréció. — Azon-nali posta szétküldés. Cec 43030.

Föelárusító:
Kereskedelmi Hitelintézet Rt.
Cluj, Piata Unirii 20. Telefon: 40.

Föelárusítóhely:
Economia S. A. Cluj, Piata Unirii 23.
Telefon: 759.

vendéglő nyilik Colibitán
850 mtr. magaslati levegő májustól, szeptemberig. Közelebbit Harnik Dávidnál, Bistrita.

„OLLA”
a legjobb védő fertőző betegségek ellen

VASÁRNAP
SLI
FEI
H
Ma, vasárnap u
„Az én u
Hétfő: EVE
politain Oper
BOLESNEK (a
világfilmje: E
Vasárnap dél
„Friederik
Salamon
a n
Hallatlanul
fedezésről szá
mann nyelvés
ségi tanszékek
mann megfede
melyről megál
mon király
arab fordítás
zadban keletke
Salamon király
ban nőkérdés
pitja, hogy 700
közül egyik st
Elmond egy b
stilusban és s
felel Salamon
munkáinak. El
tott egy boldog
embert és gyö
a férjet hirta
hozza:
— Menj haz
atán jöjj el
egyik lednyom
lak ajándékozni
A férj kérs
elővette kardj
szobájába. Az
egy darabig
kardját és bej
hogy képtelen
vén tőle, inkál
nyaról és kime
Ezután a ki
magához és igy
— Old meg
vchesslek.
Atadott az
melynek élet
pittatta. Az as
port kevert f
férfi eloludt, m
letlen karddal
mon király kés
ga elé időzte
az asszonyok l
— Lapunk leg
beeső hívfalosa
gel a rendez idő
— Csomagolna
lájában. Párisb
bizoni villájában
az elutazásra. M
volt orosz népbiz
lyik országba fo
— Futballbíró
dek Aladár köny
kiadása 240 oldal
Pénzbe küldve po
könyvek jegyzék
— A eseka vég
tik: A Daily He
jának jelentése
gyökeresen át
rendszert. A hir
talma megszüni
reinek hatvan s
osztást kapott. N
hozatali hatalma
ben is csak szab
tanuk meghallg
lehet ítéletet ho
embereket ezutár
hosszabb számú
ítélni.

UJ KELET *Legújabb hírek*

Maniu vallomása

(Első oldali cikkünk folytatása.)

Az elnök székkel kínálta meg Maniut, aki azonban állva maradt. Precup védője kérte a bíróság elnökét, hogy kérdéseket tehessen fej Maniu Gyulának.

Elnök: Kérem a tanut, hogy ne válaszoljon a kérdésekre.

Védő: Engedje meg elnök ur, hogy csak egyetlen kérdést intézzek a tanúhoz és kérjek tőle választ.

Elnök: Tessék!

Védő Maniuhoz: Ismeri-e ön a vádlottat és mi a véleménye róla?

Maniu: Jól ismerem Precup alezredest. Ismerem még 1918-ból, amikor Jasiból

repülőgépen hozta el Balázsfalvára. Precup tábornoknak a főhadiszállásról az erdélyi románsághoz intézett manifestumát.

— En Precup alezredest nemzeti szempontból kifogástalan embernek ismerem és nem hiszem, hogy képes lett volna özszeesküvést szóni Öfelsége ellen.

Végül arra kérte Maniu Gyula a hadbíróság elnökét, intézkedjék, hogy tanuvallomása vagy teljes egészében jelenjék meg a lapokban, vagy pedig a vallomásáról a lapok ne írjanak semmit.

Hitler születésnapján kiujultak a horogkeresztes tüntetések Ausztriában

Bécs, április 21. Hitler német kancellár tegnapi 45. születésnapja alkalmából egész Ausztriában kiujultak a nemzeti szocialista tüntetések. Bécsben tízezerrel szórta el az utcákat az éjszaka leple alatt a papírból kivágott horogkereszteket és nemzeti szocialista röpiratokat. Reggel a rendőrség előállított néhány száz ismert nemzeti szocialistát, akiknek azután el kellett takarítaniuk az utcákról a szemetet. Innsbruckban éjfélkor mozsárlövésekkel ünnepelték a nemzeti szocia-

listák a kancellár születésnapjának be-
köszöntését. A város felett emelkedő hegye-
ken egymás után dördültek el a mozsár-
lövések s hatalmas viszhanggal zúgtak
végig a sziklafalak között.

Hivatalos jelentés szerint a bécsi fog-
házakban letartóztatásban levő szocialis-
ták közül nyolcvanegyet a wöllersdorfi
internálótáborba szállították. Az internál-
tákok között számos szocialista vezető is
van.

Botrány a kamarában a Skoda-ügy miatt

Guza a cukorkérdésről akart interpellálni a kamarában

Bucuresti-Bukarest, április 21. A ka-
mara szombat délutáni ülésén Radu
Vlasca kéri, hogy az állam sürgősen lik-
vidálja a háborús károkat és kártalanít-
sa azokat, akik a háború idején kárt
sz szenvedtek. Kéri, hogy a vasárnapi mun-
kaszünet szigorú betartását minden vo-
nalon ellenőrizzék.

Guza panaszkodik, hogy még mindig
nem tüzték napirendre a cukorkérdésben
elmondandó interpellációját. Az ország
egész lakosságának érdeke, hogy a cukor
árakat szabályozzák és gátat vessenek a
cukorkartell kiuzsorázó tevékenységének.

Teodorescu ipari és kereskedelmi mi-
niszter: Nincs kifogásom ellene, hogy
Guza ur interpellációját elmondhassa.

Az ülésen elnöklő Burca alelnök be-
jelenti, hogy Guza interpellációján kívül
számos más interpelláció van még soron,
amelyekre a Ház már korábban kimon-
dotta a sürgősséget és így elsősorban
ezek elmondására kerül sor. Guza inter-
pellációja sorrendben csak ezután követ-
kezhethet.

Madgearu panaszkodik, hogy a Skoda-
ügyben bejelentett interpellációját még
nem tüzték napirendre és már Xenii mi-
niszter ígéretet tett, hogy az ügy aktáit
rendelkezésre bocsátja, ez még mindig
nem történt meg.

Xenii miniszter: A Skoda-ügy iratai
még mindig a semmitószéknél vannak, ha
viszárkeresnek, rendelkezésre bocsátom.

Egy többségi hang: Tisztázza magát
Mirto is a Skoda-ügyben vitt szerepéről.

Mirto: Magától értetődik, teljes fel-
világosítást fogok adni mindarról, ami a
Skoda-féle ügyben pragái utammal kap-
csolatosan tudomásomra jutott.

Florían többségi: Sértő kifejezést kiált
Mirto felé és azt mondja, hogy mind-
addig, amíg Mirto, aki olasz származású,
nem igazolja be román állampolgárságát,
nem rendelkezik erkölcsi jogosultsággal,
hogy a román parlamentben felszólalhas-
son.

Nagy zaj támad erre a kijelentésre, az
ellenzék hevesen tüntet, Gambeseanu nem-
zeti parasztpárti öklével a padot veri és
sértő kifejezést kiált Florían felé.

Florían: Miért séteget engem?

Gambeseanu: Ön megcsalta saját válas-
zát. A választásokon mindenütt tanító-
nak adta ki magát, holott az ön foglal-
kozása ügyvéd.

Florían többségi magából kikelve ro-
han a szónoki emelvényre és beszélni
kezd, az óriási zaj és az ellenzék tünte-
tése azonban elnyomják szavait. A nagy
zajban az elnök az ülést felfüggeszti.

Az ülés újra való megnyitása után
Gambeseanu kéri, hogy a hadiözvegyek és
árvák hátrálékos nyugdíját, amellyel az
állam még mindig adós, sürgősen fizese-
sék ki.

Jacobescu kéri, hogy a Madgearu-féle
interpellációt a Skoda-ügyben sürgősen
tüzték napirendre és bocsássák a kép-
viselők rendelkezésére a Skoda-ügy irat-
ait.

LEGUJABB SPORT

CFR-Universitatea 1:0 (0:0)

Bucuresti-Bukarest, április 21. (Az Uj
Kelet tudósítójától.) Szombat délután ját-
szották le itt az Universitatea-CFR
nemzeti bajnoki mérkőzést, mely váratlan-
ul az egyetemiek vereségével végződött,
amik ezzel két igen értékes pontot adtak
le.

Az első félidő, melyben az U sokat és
veszélyesen támadott, eredmény nélkül
végződött. A második félidőben továbbra
is az U volt a többet támadó fél, ennek
daczára a 44. percben Barbu gólt lőtt és
ezzel a mérkőzés a bukarestiek javára
dőlt el.

Ionescu Tope ploesti bíró nem állt hi-
vatása magaslatán.
A csapatok a következő összeállításban
álltak ki:

Universitatea: Sepsi, Sepi III.—Sfera,
Dobosan—Gain—David, Tabac—Ploesteanu—
Sepsi II.—Stefanescu—Surlasau.

CFR: Teimler, Chiroiu—Rosculeț, Ra-
du—Weizer—Cuedan, Vintila—Barbu—
Tepeneag—Medve—Gaiducovici.

Zsíros, pattanásos arcbőrhez Ipuder helyett

Sulfamyl

kén p u d e r

Megszünteti az arc milesszereit

Anglia és Olaszország meg- kísérlik a leszerelési konferencia megmentését

Teljes tanácstalanság váltotta fel az utolsó hónapok optimizmusát

London, április 21. Politikai körökben
számolnak azzal, hogy az angol kormány
újabb mentőkíséreltet fog megpróbálkoz-
ni a leszerelés ügyében és valamilyen
kompromisszumos javaslatot terjeszt
elő. A kormányhoz közelállók szerint a
helyzetet még nem tartják teljesen re-
ménytelennek. A kormány miniszterközi
leszerelési bizottsága foglalkozott a fran-
cia válaszcjegyzék kihatásaival.

Ezzel kapcsolatban a Temps azt a meg-
győződését hangoztatja, hogy Anglia
előbb-utóbb egyszer mégis csak rá fog
öbredni a rideg valóságra

s akkor abba fogja hagyni a fegy-
verkezési egyenjogúság fantomjának
kergetését.

Be fogja látni, hogy a biztonság kérdése
nem bír kisebb jelentőséggel Angliára,
Franciaországra, a franciák oldalára fog
állani s hozzásegíti a világot olyan hely-
zet kialakulásához, mely jóelőre elejét
veheti; minden békebonó kalandnak.

Genfben remélik, hogy Anglia a lesze-
relés kérdésében a diplomáciai tárgyalá-
sokat még sem szakítja meg, hanem igye-
kezni fog új közvetítő javaslatokat ten-
ni. Hangoztatják, hogy valamilyes meg-
állapodást létre kell hozni.

Biznak abban is, hogy Suvich utja
közelebb fogja vinni az új közvetítő
akciót a megvalósulásához.

Francia politika; körökben is a félfogás
uralkodik, hogy Anglia és Olaszország
megkísérlik a leszerelési konferencia meg-
mentését, lehetséges, azonban, hogy a fő-
bizottság május 23-i összeülése előtt még
nem indítják be az új akciót.

Több brüsszeli lap megállapítja, hogy
a leszerelési terén az utolsó hónapok
optimizmusát a teljes tanácstalanság

Aligha lehet komolyan számolni azzal,
hogy a leszerelést a zsákuccából ki lehes-
sen vezetni.

Francia baloldali körökben attól tartan-
ak, hogy Franciaország kénytelen lesz
fegyverkezési célokra a költségvetésbe
nagy összegeket felvenni s akkor hiába-
valóknak bizonyulnak a kormány takaré-
koskodási törekvései, a költségvetés na-
gyobbarányú deficitet fog felmutatni,
mint a takarékoskodási intézkedések élet-
beléptetése előtt.

Folyóirat előfizettséggyűjtő akvizitort
keres. Cím a kiadóban.

Szobafestőt? Csak Gratz-ot! Telefon 7-49

Str. Memorandu'ui 20.
Str. Filipescu 15.
Str. Saguna 16.

Féregirtás biztos hatással

FRATERNITAS Könyv- és Lapkiadó
nyomdása, Cluj, Strada Baron I. Pap 18.
Telefon: 9-77.

Cenzurat

Taxa postală
plătite în num.
No. 224713-929

18. Telefon: 9-77
Havonta 110, ne-
gyre 600, egészze-
földre: Havonta
félre 12, egészze-
déseket díjazab
KELET" az er-
ssidóság egyetle
keink utánnyom
rás megjelölésé

Négyecet, aki
hasonlitanak

A Daiby Hera
meresztő tudósít
hogy Liberia n
Kroo-törzs védte
uraik a dzsungle
asszonyokat orsz

A Népszövetség
pattant ki az ese
váltott ki.

Az angol és
lyan foglalkozik
lyes rendszabál

meg hasonló borz
A dolgok saját
ben a liberiai ber

védetelenek hatósá
két esztendővel ez
gedve, kiszolgált

Liberia társada
zete egészen külö
Felszabadított

12.000 leszármazot
réteget, csak ezek
A benszülőtt tó

egy 1.000.000 férft
szolgálatban.

A hatámon lev
ritjához a k
ldönként megjele
ha ellenállást tap

nak a lakosságth
vadonba kergetik.

Az angol és an
attól tartanak, hog
hírek csak a valós

számot, de valós
mikor a Népszöve

hívták fel a liberá
falvakat romboltak

„civilizált” hatóság
gyilkolták le a sze

teket.

Bármilyen hajme
gerek cselekedetei
mukra mentésget

Ezeket a borzalm
gastabrendü” félé

Részben az ameri
a kongói franciák
százszázalékosan irt

Nem is beszélve
lokról, akik egy in

kokat teljesen kiirt
Liberiában elvált

Oké! menti a civ
Menté az, hogy v

hérekől tanultak.

A zsidó gyógy
roham tanulsá

Vannak még tanu
kell mondani, ha el

az emlékiratot, am
rok küldtek a korm

gyógyszerészetit fak
„Igazságtalannak

juk — mondják a p
kisebbségek elleni h

nyos intézményeink
Ez a mondat, bár

a jasi egyetlen taná
sultsága és tiszta s

szén tragikus lehet
árnyékát.

A zsidó gyógyszer
roham ugyanis az el

a zsidó intellektuel
mániái intellektuális

A Vaida-féle emlé
kezdve, eddig a törv

telt el sok idő.

Es már törvényes
hatását az a szellen

fajvédelem gyűlöleté
tudományos intézmé

zsidó intellektuelek
frázisaival.

A numerusz klauz
berális politikuskok e

formája ez, mely egy
szereszkénél juttatja

nyokban kialakult há
Megindult hát a la

állapítás ez, de mint